

ANT

Kiesinger
Türkiye'ye
Neden
Geldi !

Haftalık Dergi • 10 Eylül 1968 • Sayı: 89 • 125 Kuruş

TÜRKİYE'YE
YENİ TUZAK

HAFTANIN NOTLARI

1 Eylül

Sunay'a tepki

■ Cumhurbaşkanı Sunay'ın 30 Ağustos mesajı devrimci çevrelerde geniş tepki yaratmıştır. TIP Genel Başkanı Aykar yayınladığı bildiride Sunay'ın ileri sürdüğü görüşleri tasvip etmenin mümkün olmadığını bildirerek «Sayın Sunay'ın ileri sürdüğü gerekçeler, Amerika ile ilişkilerimizin 20 yıllık muhasebesi ve tavizlerle dolu anlaşma metinlerinin sert gerçeği karşısında inandırıcı olmaktan uzaktır. Bağımsızlık tecezzi kabul etmez. Nedeni ne olursa olsun, egemenlik haklarından karşılıksız fedakârlıklarda bulunmak bir devleti bağımlı duruma düşürür. Türkiye'nin güvenliği ve hızlı kalkınması, tam bağımsız Atatürk dış politikasına dönülmesini zorunlu kılmaktadır» demiştir. Türkiye İş Sendikası Genel Başkanı Cemal Akın da, Sunay'a şu cevabı vermiştir: «Bu mesajla, anayasamıza göre tarafsız olması gereken Türkiye Cumhurbaşkanı Sunay, kendisi başlıbaşına bir taraf teşkil etmiş ve böylelikle anayasamıza ihlal eder duruma girmiştir. Kim ne derse desin, bu anayasaya uygulanacak ve onun gösterdiği yolda Türkiye ikinci kurtuluş savaşını vererek tam bağımsız bir ülke olacaktır.» Bu demec üzerine emniyete götürülen Cemal Akın sorguya çekilmiştir. Öte yandan Devrimci Güçbirliği İstanbul Örgütü adına Prof. Sungurbey ve Kâzım Kocaoğlu da bir bildiri yayımlayarak Sunay'ın sözlerinin bağımsızlık anlayışına bağdaşmadığını bildirmişlerdir.

2 Eylül

Öğretmenlere saldırı

■ Türkiye Öğretmenler Sendikası Van Şubesi'nin düzenlediği «Eğitim sorunumuz» konulu açık oturum, AP'li ve şeriatçı bir kısım saldırganların baskınına uğramıştır. TÖS İstanbul Şubesi eski başkanı Süleyman Üstün'ün konuşması sırasında «Amacımız eğitimi ulusallaştırmaktır» demesi üzerine ayağa kalkın saldırganları «Kahrolsun Rusya, bu memleket müsülmanlarındır. Burası Van'dır» diye bağırışlar ve konuşmacıların üstüne yürümüşlerdir.

Boykot kırıcılar

■ Ankara Yüksek Teknik Öğretmen Okulu'nda öğrencilerin bazı haklar sağlanmasını ve bakanlığın görevini yerine getirmesini sağlamak amacıyla giriştikleri boykot, bazı ihbarlar üzerine polise engellenmek istenmiştir. Bazı öğrenciler yakalanarak adliyeye verilmiş, dört öğrenci tutuklanmış, altı öğrenci için de tutuklama kararı alınmıştır.

Debray grevde

■ Bolivya'da gerillacılarla işbirliği yaptığı iddiasıyla otuz yıl hapse mahkûm olan Fransız yazarı Régis Debray, La Paz hapishanesinde açlık grevine başlamıştır. Kendisine hapis-hanede çok kötü muamele edildiği, hatıraları cyanürlükle yakıldığı, ziyaretçilerle görüşmesi önlendiği için protesto amacıyla açlık grevine başlayan Debray'ın durumu bütün dünyada ilgiyle izlenmektedir.

Anarşistler kongresi

■ Anarşist federasyonlarının uluslararası kongresi İtalya'nın Carrare şehrinde toplanmıştır. Delegeler yaptıkları basın toplantısında «Bu kongre sayesinde uluslararası anarşist hareket dünyaya anarşizmi yaymak için gerekli olan esas yolları bulabilecektir» demişlerdir. Kongreye İtalya'da Fransa'da patlak veren öğrenci hareketlerinin lideri Daniel Cohn-Bendit de katılmıştır.

3 Eylül

NATO'ya hayır

■ Sinop'ta caddelere ve İskele Meydanı'ndaki polis karakoluna «NATO'ya hayır», «Bağımsız Türkiye», «Kahrolsun Amerika» sloganlarını yazan Okan Alper ve Tunç Göze adlı iki öğrenci polisler tarafından yakalanarak karakolda dövülmüşlerdir. Gençler bu yazıları seve seve yazdıklarını belirtmişlerdir. Öte yandan, aynı gün Sinop Sağlık Müdürü Hayrullah Göze, kadınlara Amerikalıların sarı-kırmızı etmesi üzerine müdahale etmek isterken feci şekilde dövülerek hastaneye kaldırılmış, Amerikalılar sorgularından sonra serbest bırakılmışlardır.

Mahkûm edildiler

■ 6. Filo'nun İstanbul'a gelişini protesto amacıyla Ankara'da gösteri yapan öğrencilerden Peyami Arık ile Mehmet Eker «polise mukavemet» ve «aşırı sarhoşluk» iddiasıyla hapse mahkûm edilmişlerdir. Son duruşmada öğrenciler aleyhinde tanıklık yapan Yenimahalle Adli Tabibi Tangör Çakır olay günü öğrencileri muayene etmeden «sarhoşluk» raporu verdiğini itiraf etmiş, sanıklar da muayene edilmeden verilen raporun mahkeme kararına esas olmayacağını söylemişlerdir. Yargıcın verdiği mahkûmiyet kararı üzerine hukukçular, herhangi bir kimse hakkında muayene yapılmadan rapor verilemeyeceğini belirterek «Bu davranış davanın Yargıtay tarafından bozulması için en haklı gerekçelerden biridir» demişlerdir.

Tahliye edildi

■ 6. Filo'nun İstanbul'a geliş sırasında yapılan gösteri yürüyüşünde Emniyet Sekizinci Şube Müdürü Naci Tolon'u dövdüğü iddiasıyla yargılanan Tıp Fakültesi öğrencisi Nusret Özelmacı 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki son duruşmasında tahliye edilmiştir. Sanık avukatı Müşür Kaya Canpolat, gençleri Naci Tolon'un tahrik ettiğini ve kendisinin polis olduğunu gösterecek herhangi bir emare bulunmadığını belirterek Özelmacı'nın tahliyesi isteminde bulunmuş ve yargıç isteğe uyulmuştur.

4 Eylül

Siyah iktidar

■ «Siyah İktidar» hareketi'nin Filadelfiya'da toplanan üçüncü kongresi dört gün sürmüştü ve neticede zenci devleti, zenci tarhinin okutulacağı bir zenci üniversitesi, zenci partisi ve zenci bankası kurulması kararlaştırılmıştır. Böylece, hareketin liderlerinden Stokely Carmichael'in Türkiye'de de Ant tarafından yayınlanan SIYAH İKTİDAR isimli kitabında ileri sürdüğü görüşlerden çoğu gerçekleşmiş olmaktadır. Öte yandan, bir hafta içerisinde Amerika'nın çeşitli eyaletlerinde zencilerle beyazlar ve polisler arasında çıkan çatışmalarda her iki taraftan da yaralananlar ve ölenler olmuştur. Ramparts Dergisi'nde yayınlanan bir makalede ise Robert Kennedy'yi öldüren Sirhan Sirhan'ın duruşması televizyonda yayınlandığı taktirde, cinayetin sebebini açıklayacağı, bu açıklamanın Amerikalılar için çok önemli olduğu bildirilmektedir.

Demirel'e dâva

■ Almanya'da Türk işçileri ve öğrencileri tarafından yayınlanan İşçi Postası'nın Türkiye'ye sokulmasını yasak eden bakanlar kurulu kararı aleyhine Avukat Enis Coşkun tarafından Danıştay'da iptal davası açılmıştır. Coşkun, ancak basılmış eserler hakkında yasak kararı alınabileceğini, oysa bakanlar kurulunun İşçi Postası'nın yayımlanacak sayılarını da yasakladığını belirterek başta Başbakan olmak üzere bakanlar kurulunun toptan mahkûm edilmesini istemektedir.

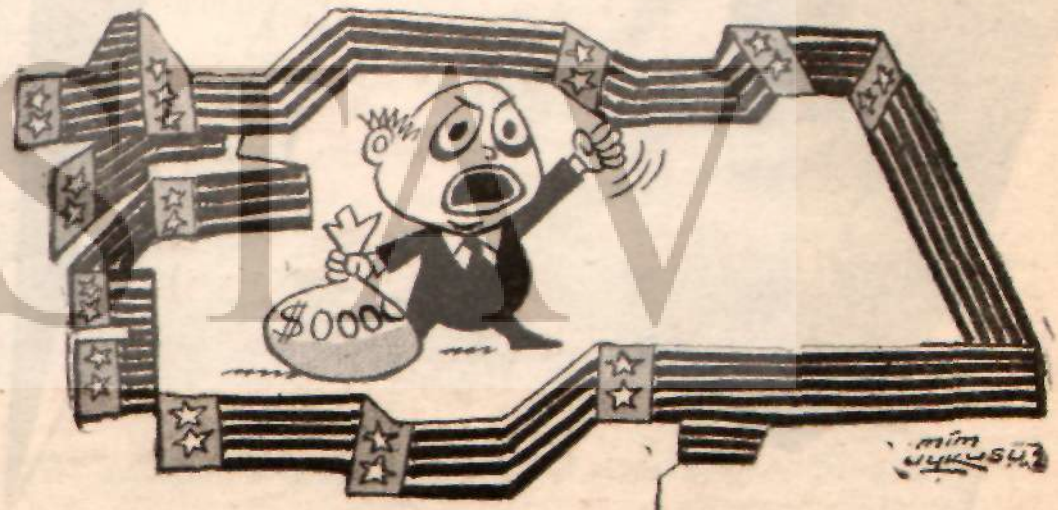
Marx yorumlanıyor

■ Viyana'da 65 ülkeden gelen 3 bin delegenin katıldığı Uluslararası 14. Felsefe Kongresi'nde, doğumunun 150 yıldönümü dolayısıyla Karl Marx konusunda hazırlanan bir rapor kongreye katılan Sovyet filozofları ile Çek ve Yugoslav filozofları arasında şiddetli tartışmalara yol açmıştır. Avusturya Cumhurbaşkanı ve Başbakanı'nın da hazır bulunduğu kongre 9 Eylül'e kadar sürecek ve Marx üzerine çeşitli yorumların ortaya atılmasına imkân verecektir.

Deprem felâketi ve politikacılar

İran'da 20 bine yakın insanın ölümüne sebep olan deprem geçen hafta Türkiye'ye de sıçramış ve özellikle Bartın'da büyük hasar yaparak 30'a yakın vatandaşın canına kıymıştır. Deprem felâketi Türkiye'de hemenher yıl tekrarlendiği halde, iktidarlara bugüne kadar zelzele kuşağının geçtiği bölgelerde hâlâ ciddi tedbirler almamakta, her şey olup bittikten sonra hamasi nutuklarla vatandaşları avutmaktadırlar. O kadar ki Bartın depreminden sonra felâket bölgesiyle geç vakitlere kadar temas kurulmadığı halde Başbakan Demirel verdiği demecle büyük bir fütursuzlukla, «bütün tedbirlerin alındığını» ilan etmiştir. Oysa depremden günlerce sonra dahi yardım ekiplerinin ulaşamadığı yerler tesbit edilmiştir. Türkiye'de halktan yana ve merkezî planlamaya tabi bir iskân politikası uygulanmadığı ve bütün imkânlar varlıklı kişilerin lüks inşaatlarına harcandığı için deprem kuşağında bulunan bölgelerde yer sarsıntılarının dayanıklı konutlar yapılması mümkün olamamaktadır. Bir avuç çıkarıcının temsilcisi olan iktidarlara başta durdukça, fakir fukaranın tabii afetlerden kazasız belâsız kurtulması asla mümkün değildir.

— BİZ BAĞIMSIZ BİR ÜLKEYİZ! —

5 Eylül

6 Eylül

7 Eylül

HAFTANIN
YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Le Monde'a göre

■ Türkiye'nin ulusal günlerinde 6. Filo'nun İzmir limanına yapmaktaki olduğu ziyaretin Türk halkoyunda uyanırdığı tepki ünlü Fransız Gazetesi Le Monde tarafından da yansıtılarak şöyle denilmektedir: «Ziyaret halk arasında büyük hoşnutsuzluk yaratmıştır. Hattâ Demirel'in partisi olan AP'nin mahallî teşkilat başkanı yurttaşların bu ziyareti tasvip etmediğini belirtmiştir. Bir çok solcu kuruluşlar gösteriler yapacaklarını açıklamışlar, mahallî yetkililer de çok sıkı güvenlik tedbirleri almışlardır. Geçen ay İstanbul'daki Amerikan aleyhtarları gösterilerden sonra her ne bahasına olursa olsun, 30 Ağustos ile 9 Eylül tarihleri arasında İzmir'i ziyaret kararı, Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye'deki prestijini sarsacak niteliktedir.»

Amerikan oyunu

■ Geçen yıl Singer Grevi sırasında grev kırıcılığı yapan Amerikan Singer Firması Genel Müdürü Jack Humbert'in Macaristan'dan ithal edilen dikiş makinelerini satın alarak üzerine Singer damgası vurup piyasaya sürdüğü tesbit edilmiştir. Ticaret Bakanlığı bu sahtekârlığı savcılığa aksettirmişse de, Humbert'in acele olarak Amerika'ya tayin edildiği ve yerine yeni bir genel müdür gönderildiği öğrenilmiştir. Kurdukları montaj sanayii ile halkın milyonlarca lirasını kendi ülkelerine transfer eden Amerika'lılar şimdi de açıkça sahtekârlığa başlamışlardır.

Amerikan üsleri

■ Japonya ile ABD arasındaki ikili anlaşmalar 1970 yılında yenilenecek ve bu konuda yapılacak görüşmelerde, Japonya ülkedeki üslerin azaltılmasını isteyecektir. ABD'nin, solculardan gelen muhalefeti kırılmak amacıyla Japonya'daki 149 üsün sayısında indirim yapmayı kabul edeceği sanılmaktadır. The Times'in deyimiyle «Bu taktikle üsleri bir belâ addeden Japon halkını bir süre daha oyalamak mümkün olacaktır. «Böylece, Amerika'nın dümen suyundaki Liberal Demokrat Parti iktidarının durumu güçlenecektir. Amerika'nın Japonya'da bedava oturduğu üslerin değeri 1 milyar 200 milyon, yıllık gerçek kiralari ise 300 milyon dolardır.

Kredi soygunu

■ Konya - Ereğli'sinde Ziraat Bankası'nın da âlet edilmek istendiği bir yolsuzluk ortaya çıkarılmıştır. Topraksız köylüyü kredi yoluyla toprak sahibi yapmak görevinde olan Ziraat Bankası'na topraklarının bir kısmını satmak isteyen bölgenin büyük toprak sahiplerinden Mehmet Öncel, bir bakanın avukatı olan kardeşini araya koymuştur. Aracı, 100 bin lira değerindeki toprağın 2,5 milyon liraya alınması için banka yönetim kurulundan karar çıkarmıştır. Bankanın Konya Ereğli Şube Müdürü bu yolsuzluğa engel olmak istemiş ve bu yüzden Mehmet Öncel'in adamlarının saldırısına uğramıştır.

İzmir mitingleri

■ Amerikan Altınca Filosu'nun ulusal bayram günlerinde İzmir'e yaptığı küstahça ziyaretin tepkileri devam etmektedir. Cuma günü TMTF'ye bağlı Öğrenci Kuruluşları Cumhuriyet Alanı'nda «Ne Amerika, ne Rusya, tam bağımsız Türkiye miting'i yapmışlar, bunu cumartesi günü Fikir Kulüpleri Federasyonu'nun aynı meydana düzenlediği ikinci bağımsızlık miting'i izlemiştir. Gençlerin toplantılarına yine emperyalizmin uşağı sağcılar tarafından bazı müdahaleler yapılmış ve yer yer de çatışmalar olmuştur.

OECD raporu

■ Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'nın yayınladığı Türkiye ile ilgili rapor hem Maliye Bakanlığı, hem de Le Monde Gazetesi tarafından açıklanmıştır. Maliye Bakanlığı raporun hep olumlu yanlarını almıştır. Oyse raporun Le Monde tarafından açıklanan metninde ödemeler dengesindeki güçlüğü devam edeceği, planda tesbit edilen hedeflerde ciddi gecikmeler olduğu, önceden tesbit edilen yüzde 12,3 kalkınma hızının sanayide yüzde 9,7'de kaldığı belirtilerek «Dış yardımlara rağmen ödemeler dengesindeki durum nazik olup, Türkiye'nin döviz ihtiyatları yeniden 40 milyon dolar azalarak çok düşük bir düzeye inmiştir» denilmektedir.

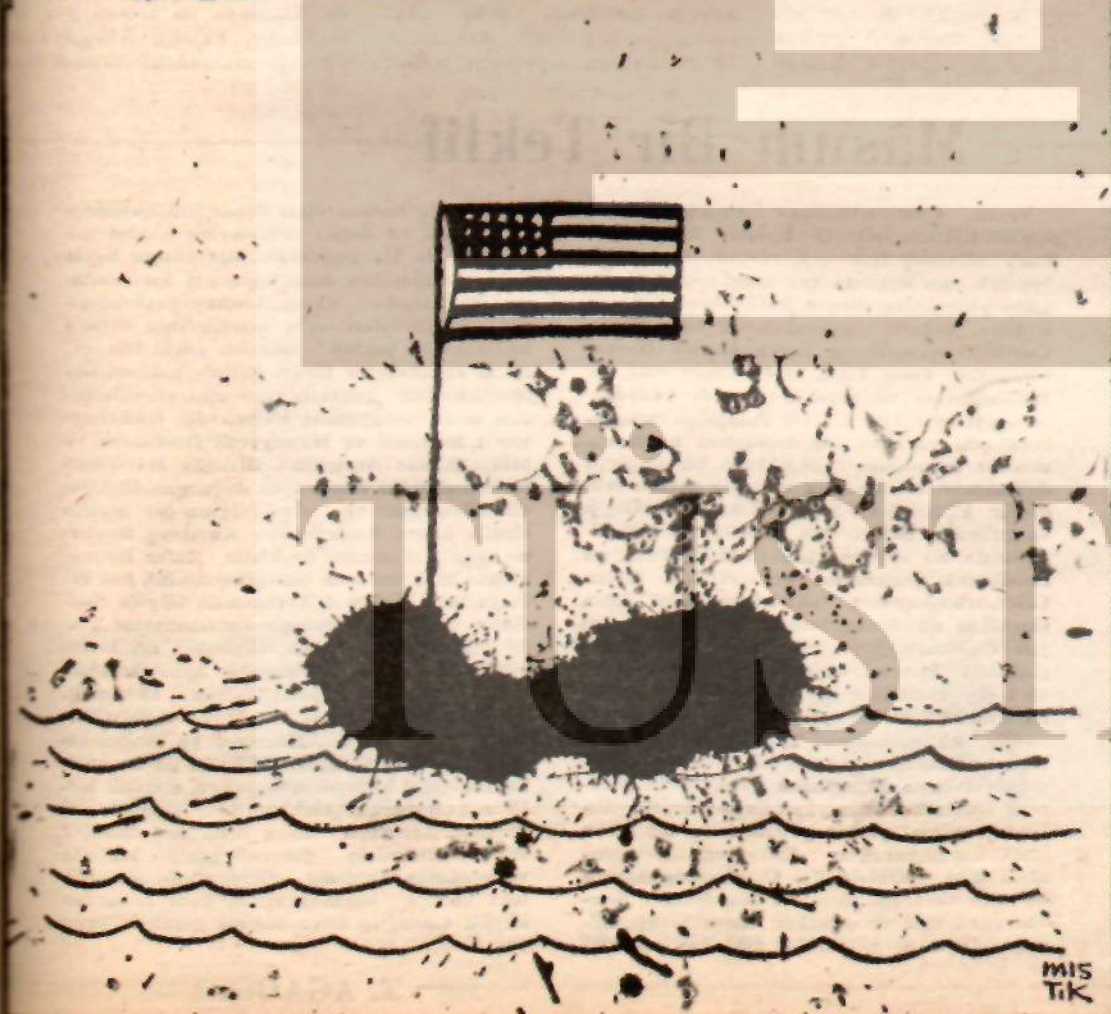
Zor günlere doğru ...

TÜRKİYE'Yİ zor günler bekliyor... İzmir Limanında Amerikan Altınca Filosu Türkiye'nin bağımsızlık ve sosyalizm savaşçılarına meydan okurcasına gövde gösterisi yaparken saldırgan ve intikamcı Federal Almanya'nın Başbakanı Kurt Kiesinger Ankara'da üç beş kurusluk sadaka karşılığında AP iktidarını Nazist-Nato tuzakına düşürmeğe çalışıyor. Ekonomik kriz gelmiş kapağa dayanmış, «borç ödemek için borç almak» kısır döngüsüne girmiş olan AP iktidarının oltaya takılmamasına imkân yok. Oltaya düştükten sonra neler olup biteceğini kestirmek için fazla düşünmek gereksiz. 1914'te Kayzer Wilhelm'in oltasına düşen Talât - Enver - Cemal triumvirası, 1945'te Truman'ın oltasına düşen İnönü diktası yuttukları yemin bedelini nasıl bu fakir millete kan kusturarak ödettilerse, Kiesinger'in oltasına düşen Demirel de yarın aynı şeyi yapacaktır. Türkiye'nin bütün yeraltı ve yerüstü servetleri, emek gücü Alman sermayesine peşkeş çekilecek, Türk silah kuvvetleri Hitler kahınlısı saldırgan Alman generallerinin savaş kundaklığına âlet edilecek, içte diktaya gidilerek bu soyguna ve sömürüye karşı çıkan sol kuvvetler demir yumrukla sindirilmek istenecektir. Bugüne kadar Amerikan çıkarları hesabına işleyen sömürü düzeni, halkoyunda beliren Amerikan aleyhtarlığı karşısında «eski dost düşman olmaz» teranesiyle Alman emperyalizmine kucak açacak ve Türkiye üzerinde bu ikili sömürme sürüp gidecektir.

TÜRKİYE'NİN yaklaşan bu zor günlerinde sosyalistleri ve diğer devrimci, anti-emperyalist güçleri büyük görevler ve sorumluluklar beklemektedir. Özellikle Çekoslovak Krizi'nden sonra emperyalist devletler ve onların yerli uşakları «komünizm tehlikesi», umacısını yeniden piyasaya sürmüşler, cadı kazanını fokur fokur kaynatmağa başlamışlardır. Artık NATO'nun askeri stratejisi de, ortak politikası da, üye ülkelerin iç politikaları da hep bu «komünizm tehlikesi» gerekçesine dayanılarak düzenlenecek, Birleşik Amerika'nın ve Federal Almanya'nın emperyalist emelleri bu gerekçenin ardına gizlenerek gerçekleştirilmek istenecek, her devrimci ve barışçı hareket «komünizm» damgası vurularak mahkûm edilmeğe kalkışılacaktır. Hele Türkiye'de AP iktidarının son aylarda giddetlenen dikta eğilimi, Amerika ve Almanya'nın tevgikleriyle adamakıllı güçlenecek, eğilim olmaktadır çıkıp adı üstünde bir «koluk rejim» halini alacaktır. Diktat edilirse, Türkiye'de son yıllarda sola açışları dikkati çeken bir çok kişi birdenbire tutum değiştirerek «komünizm tehlikesi», sloganına sarılmış ve bir avuç gerçek sosyalistin çevresinde «kahrolsun komünizm» diye hora tepmeğe başlamışlardır. İnönü'nün, İmran Öktem'in, Cevdet Sunay'ın konuşmaları hep bu gelişim içinde yorumlanmak gerektir.

SOSYALİST, devrimci ve anti-emperyalist güçler yeni mücadele dönemine bu katı gerçeği göz önünde tutarak hazırlanmak durumundadırlar. Üzülerek kaydetmek gerekir ki, son ayların gelişmelri emperyalist ve kapitalist çevrelerin baskıları karşısında sol kanadın yekvücut hareket edemediğini ortaya koymuştur. Özellikle Amerikan Altınca Filosu'nun Türkiye'ye yaptığı ziyaretlere karşı düzenlenen direniş hareketleri çeşitli örgütlerin birbirleriyle rekabet etme hevesleri yüzünden zayıf düşmüş, halkoyunda gerektiği kadar güçlü etki yaratamamıştır. Sık sık belirtilik, yine tekrarlıyoruz: Türkiye'de anti-emperyalist ve sosyalist mücadele emekçi sınıfların biricik öz partisi olan Türkiye İşçi Partisi'nin çevresinde verilecektir. Bir takım kişisel gelişmelerin ve detaydaki görüş ayrılıklarının bu mücadele bütünlüğünü yitirmesine meydan verilmemelidir. Bu konuda TIP'e de büyük sorumluluk düştüğünü kaydetmek gerekir. TIP yöneticileri de, belki de bilmeyerek saplandıkları itici davranışlardan kendilerini kurtarmalı, kadrolarını genç ve dinamik unsurlarla zenginleştirmeli, güçlendirmelidirler. Sayın Aybar'ın son konuşmalarında ve demeçlerinde bu açış görülmektedir. Arka arkaya yapılmakta olan II kongreleri ve onu izleyecek olan büyük kongre bu gerçekten hareket ederek Türkiye'deki sosyalist ve anti-emperyalist eyleme tam anlamıyla sahip çıkmak görevi ile karşı karşıyadır.

DAVETSİZ FİLO GENE İZMİR'DE

TÜRKİYE'YE YENİ TUZAK

Sabiha Sertel'i kaybettik

Türkiye'deki sosyalist mücadelenin seçkin siması ve kudretli kalemi Sabiha Zekeriya Sertel geçen hafta 73 yaşında olduğu halde vatan topraklarından uzakta hayata gözlerini yummuştur.

Sabiha Zekeriya Sertel uzun süreden beri akciğer kanserinden mustarip bulunuyor ve Azerbaycan'ın Bakü şehrindeki bir hastanede tedavi ediliyordu.

Sabiha Zekeriya Sertel Selanik'te doğmuştur. Gayet sofu bir ailenin kızı idi. Babası Gümrükler Bakanlığı Derviş Ali Zade Nazmi Efendi idi. İlk ve orta öğrenimini Selanik'te Terakki İdadisi'nde yapan Sabiha Zekeriya Sertel daha sonra bir Fransız okuluna devam etmiştir.

Balkan Savaşı'ndan sonra ailesiyle birlikte İstanbul'a göç eden Sabiha Zekeriya Sertel, burada yine tanınmış Türk gazetesi ve düşünürlerinden M. Zekeriya Sertel ile tanışmış ve onunla evlenmiştir.

Daha sonra Sertel'ler birlikte Amerika'ya gitmişler ve Sabiha Zekeriya Sertel orada Columbia Üniversitesi'nde sosyoloji tahsil etmiştir.

1922'de Türkiye'de döndükten sonra Ankara'da Çocuk Esirgeme Kurumu kreşlerini kurmuştur. Çok geçmeden basın hayatına atılan Sertel'ler Resimli Perşembe ve Resimli Ay dergilerini çıkartmışlardır. Türk kültür ve siyaset hayatında büyük firtınalar yaratan Resimli Ay, Zekeriya Sertel'in İstiklâl Mahkemesi tarafından Siноп'a sürgüne gönderilmesinden sonra Sabiha Zekeriya Sertel tek başına devam ettirmiştir. Sertel'ler daha sonra Tan Gazetesi'nin yönetimini ele alarak İkinci Dünya Savaşı yıllarında ve savaş sonrasında toplumculuk ve bağımsızlık kavgasının en yürekli örneklerini vermişlerdir.

CHP iktidarının hazırladığı bir polis tertibi sonucunda Tan olayları patlak verdikten sonra Türkiye'de mücadele imkânının kalmadığını gören Sertel'ler vatanlarından ayrılmak zorunda kalmışlardır. Sabiha Zekeriya Sertel, ömrünün son yıllarını daimi bir vatan özlemi içinde Azerbaycan'da geçirmiştir.

Ant, başta Sayın Zekeriya Sertel olmak üzere Sertel ailesine ve bütün sosyalistlere başsağlığı diler.

BATI Almanya Başbakanı Kurt Kiesinger'in gelişini dolayısıyla gazetelerde yer alan «Sam Amca'nın yerini Hans Amca alacak mı?» başlıklı yorumlar, Türkiye'nin yeni bir tuzakla karşı karşıya bulunduğunu ve acz içindeki Demirel iktidarının da bile bile bu tuzaka düşmeğe can attığını göstermek tedir.

Tuzak, komünist tehlikesi bahane edilerek saldırgan NATO'nun güçlendirilmesi ve Türkiye'ye bu pakt içinde daha fazla mükellefiyetler yüklenmesi, kulanılan yem ise, Almanya'nın askeri ve ekonomik yardımı artırmasıdır.

Çekoslovak Krizinden sonra başta Birleşik Amerika ve Federal Almanya olmak üzere batının emperyalist devletleri Avrupa'da kuvvet dengesinin bozulduğundan dem vurarak NATO'nun güçlendirilmesi yolunda kampanya açmışlardır.

Batı kaynaklarının iddiasına göre, Çekoslovak Krizinden önce Alman stratejik çizgisinin batı yanında bulunan 24 NATO tümenine karşılık doğu yanında 26 Sovyet tümeni bulunmakta idi. Çekoslovak Kriz'inden sonra Doğu Almanya'daki 20 Sovyet tümeninin Prag'a girmesi üzerine Batı Rusya'da bulunan 14 Sovyet tümeni daha meydana gelen boşluğu doldurmak amacıyla bu bölgeye kaydırılmıştır. Böylece, Doğu Avrupadaki Sovyet kuvvetlerinin sayısında 250 bin kişilik bir fazlalık meydana gelmiştir.

Ancak Sovyet kaynaklarına göre, Batı Almanya'nın başta Çekoslovakya ve Polonya olmak üzere Doğu Avrupa üzerindeki itikamci arzularının gerçekleştirilmeğe hazırlandığının tesbit edilmesi üzerine Varşova Paketi ülkelerinin söz konusu kuvvet kaydırmalarını yapmaları ve Çekoslovakya'ya girmeleri zorunluluğu doğmuştur.

Gerçek neden ne olursa olsun, emperyalist Batı ülkelerinin bu «denge bozulması» gerekçesine sarılarak yeni savaş kundakçılıklarına girişecekleri şüphesizdir.

Nitekim, Çek krizinden hemen sonra itikamci politikanın şampiyonu Federal Almanya Başbakanı Kurt Kiesinger sık sık NATO'nun güçlendirilmesi gerekçinden söz etmeğe başlamış ve Türkiye'ye yapacağı ziyaretten bir kaç gün önce Türk gazetecileri için düzenlediği basın toplantısında da «NATO'nun revizyondan geçirilip takviye edilmesi, hem Türkiye'nin, hem de bizim yararımıza olacaktır» demiştir.

Bunun hemen akabinde de Birleşik Amerika Cumhurbaşkanı Johnson, Amerikan Millî Güvenlik Kuruluna NATO için bir plan teklif etmiştir. Bu plana göre:

a) Bütün NATO ülkeleri Avrupa'daki kuvvetlerini azaltmayacaklarını taahhüt edeceklerdir.

b) 1969 başında Batı Almanya'da yapılacak NATO manevralarından istifade edilerek bölgeye 35 bin Amerikan askeri daha gönderilecektir.

Johnson'un planına paralel bir karar olan NATO Savunma

Planlama Komitesi de, Brüksel'deki toplantısı sonunda «NATO'daki azaltmaların sona ermesi» ve «dengenin yeniden sağlanması» görüşünü ortaya atmıştır.

Tam bu planların ve görüşlerin açıklandığı bir sırada NATO'nun kuvvetlendirilmesi görüşünün başta teyakküs Alman Başbakanı Kurt Kiesinger'in Türkiye'yi ziyaret etmesi Türkiye'nin yeni bir tuzakla karşı karşıya bulunduğunu ortaya koymuştur.

Kiesinger'in yurdumuzdaki temasları sırasında Demirel iktidarının Türkiye'nin NATO'daki mükellefiyetlerinin artırılmasına zorladığı sızan haberlerden anlaşılmaktadır. Bu zorlamada Kiesinger'in elinde çok önemli bir koz da vardır. Bilindiği gibi, Birleşik Amerika'nın dış yardımlar bölümünde geniş ölçüde kısıntılar yapılmıştır. Bütçenin Temmuz ayında uygulanması henüz Türkiye üzerinde etkisini göstermemiştir ama, önümüzdeki aylarda bunun kısıntıları hissedilmeğe başlayacaktır.

Esasen yanlış yürütülen sanayileşme politikası yüzünden kurulan derme çatma ve ithalata bağlı sanayi tesisleri Türkiye'yi bir ekonomik çıkmaza sokmuştur. İthalat ile ihracat arasındaki dengesizlik birinciden yana büyümektedir. İthalat hacminin artması ise Türkiye'yi a-damaklılı yabancı ülkelere bağımlı duruma sokmuştur. İthalatta herhangi bir kısıntıya gidilmesi halinde yatırımların kısılması ve cari üretimin azalması, dolayısıyla işsizlik ve mal kıtlığı meydana gelmesi kaçınılmaz bir sonuç olacaktır.

Türk ekonomisinin en zayıf yanı, ise döviz kazancı imkânlarıdır. Döviz kazanç kaynaklarımız yalnız tarım ürünleri ile yurt dışındaki işçilerimizin kazançlarıdır. Turizm, sigorta ve benzeri görünmeyen kalemlerde döviz kazancı yok denebilecek kadar azdır. Hatta kayıp vardır. Bu iki döviz kazancı yoluyla borç ödeme, döviz masraflarını karşılama ve ithalatı dengeleme mümkün olamamakta ve Türkiye sürekli şekilde borçlanmaktadır.

Borç durumu ise pek de parlak değildir. 1967 yılında Türkiye dışarıdan 245 milyon dolar borç almıştır. Aynı yılda borçlarımızın faizleri ile yıllık taksidi ve yabancı sermayenin götürdüğü 159 milyon dolarlık kâr transferi, alınan borç paranın yüzde 65'ini götürmüştür. Borç ödemek için borçlanma ülke dışı ticarete birbirlerinin daima en iyi müşterileri olmuş-killerin özellikleri vardır. İki politikası, kelimenin tam anlamıyla batağa saplanmış olmak

JOHNSON VE KIESINGER
— Türkiye'nin iki baş belası —

demektir. Bugünkü durum Osmanlı devletinin son zamanlarını hatırlatmaktadır.

Ve yine biraz tarih bilgisi olanların gayet iyi hatırlayacağı gibi, Osmanlı Devleti, bu «borç ödemek için borçlanma» politikası yüzünden Almanya'nın dümen suyuna girmiş ve Birinci Dünya Savaşı tuzakına sürüklenmiştir.

Demirel iktidarı da, Türkiye'yi bugün aynı yere getirmiştir. Amerika'dan umudu kesince, denize düşen yılanı sarımsak, gözlerini Batı Almanya'ya dikmiştir. Bir gazete yorumcusuna göre, «Batı âleminde Amerika'dan sonra yardım verme imkânına sahip ülkeler arasında Almanya ön sırada yer almaktadır. Üstelik Almanya ile Türkiye arasındaki iktisadi iliş-

demektir. Bugünkü durum Osmanlı devletinin son zamanlarını hatırlatmaktadır.

demektir. Bugünkü durum Osmanlı devletinin son zamanlarını hatırlatmaktadır.

Mâsum Bir Teklif

Sayın Cumhurbaşkanım Milletçe sevinç içinde kutladığımız 30 Ağustos Zafer Bayramı münasebetiyle çok yerinde bir demec vererek son aylarda yer alan çeşitli memleket olaylarına ilişkin görüşlerini dile getirdiler, değerli uyarmalarda bulundular Cumhurbaşkanımızın gerek Devlet Başkanı, gerek Yüce Türk Ordusunun eski bir Başkomutanı ve gerekse çeşitli vesilelerle ispat ettikleri Devlet Adamlığı sıfatlarına çok yaraşan bu demecleri hayli zamanlar süntünü çektiğimiz bir boşluğu doldurması bakımından bilhassa saygı takirdir. Filhakika kâfalarındaki kargılığın ve geleceğe müteveccih endişelerin giderilmesinde, bir sağdan bir sola Millî Birlik ve Beraberlik Şuurunun pekişmesinde Sayın Cumhurbaşkanının sözlerinin tesiri daha şimdiden umulanın fevkinde olmuştur. Sayın Cumhurbaşkanım 31 Mayıs Devriminin getirdiği Anayasa düzeninin bütün vecibe ve müteyiddeleri ile hiç eksiksiz korunacağına dair Millete ve Kurullara teminat vermekle kalmamışlar, Türkiye'mizin İnsan Hak ve Hukukunu savunan Hür ve Müte-sebbis Dünya düzeninden yana ve de kudretli Mütefiklerinin yanında sevinerek yüklenmiş görevi yerine getirmekten bir güne uzak durmayacağını dostumuza düşmanımıza ilan etmişlerdir. Cumhurbaşkanına bu açık ve seçik tavırları standıkları görevin nasıl ehil ve azimkâr ellere tevdi edilmiş olduğunu gösterdiği gibi, bu konular-

da gayetle hassas olan Zinde Güçlerimizin en uyanık ve ilerici çevrelerine hâkim görüşlerin de bir ifadesidir. Biz bunun böyle yorumlanmasında isabet olacağı kanısındayız. Bu arada Sayın Cumhurbaşkanının yüksek Mevkileri icabı kendilerince ortaya atılmasında şeklen sakınca görülebilecek, fakat Hükümetçe tasarı halinde benimsenip Meclislerden geçerse veto etmeyeceklerinden emin olduğumuz hayırlı bir teklifimiz var: Kudretli ve Hamiyetli Dostumuz ve Mütefikimiz Amerika Birleşik Devletleri ile aramızdaki caudân ve doğurgan ilişkilerin içtenliğine ve sürekliliğine bir nişane olmak üzere, Amerika'nın Kurtuluş Bayramı olan 4 Temmuz ile bizim Zafer Bayramımız 30 Ağustosun birleştirilmesini, her iki Bayramın birden 4 Temmuzda büyük Şenlikler ve Ortak Sevinçle kutlanmasını teklif ediyoruz. Amerikan Milletinin de, bizim gibi, tarihin ilk Bağımsızlık savaşlarından birini vermiş, emperyalistlerle savaşmış, sonunda galip gelmiş bir Millet olduğu hatırlanacak olursa, Hürriyet ve Bağımsızlığa âşık iki kahraman Millet bu en mutlu Günlerini birleştirmelerinden, o Günü birlikte kutlayarak birbirlerinin sevinçlerini paylaşmalarından daha tabii ne olabilir? Bu teklifimizin gerçekleşmesi halinde memleketin Turistik Geleceğinin de sağlanacağına bağlanacağını, yani kazancın büyük olacağını ilave etmeyi gereksiz sayıyoruz.

T. AĞAOĞLU

DEMİREL

— Tuzağa düştü! —

lardır. Ortak Pazar dolayısıyla iki ilke aynı iktisadi toplumda birleşmeyi kabul etmişlerdir. Ve ulhayet Almanya planımızın dış finansmanı için kurulmuş konsorsiyuma en önemli katkılarda bulunan devletlerden olduğu gibi, askeri yönden de Türkiye'ye yardım vermektedir.

Şu halde, tek kurtuluş umudu Batı Almanya'dadır.

Batı Almanya ise, Türkiye'ye yapacağı yardımlar karşılığında Demirel iktidarından altıte bir geyler talep edecektir. Bu taleplerin başında da Türkiye'nin NATO'ya asker gücü bakımından katkısının artırılması, tamamen batı emperyalizminin dümen suyunda bir dış politika izlenmesi, Türkiye'deki sol gelişmelerin sindirilmesi gibi hususlar vardır.

Görünüş odur ki, Demirel iktidarı, tutarsız ekonomik politikası yüzünden sürüklendiği çıkmazda ister istemez bu Amerikan - Alman tuzağına düşecektir.

Bu Amerikan - Alman tuzağı, Hitler'in gamahı haçında biçimlenmektedir. Arkadaşımız Hüseyin Baş'ın dış politika sayfasında yazdığı incelemeye göz atmak. Federal Almanya'nın büyük tekelci sermayeler hesabına nasıl bir intikamcı ve militarist politika izlediğini öğrenmeye yetecektir. Türkiye, borç ödemek için borçlanma uğruna bu intikamcı ve emperyalist politikaya âlet olacak. Anadolu insanı, Osmanlı Devleti'nin son günlerini bir kez daha yaşacaktır.

Anadolu insanına o acı günleri yaşatmış olanların, Enverlerin, Talât'ların, Cemal'lerin akıbeti ise tarih sayfalarında yazılıdır...

Devrimci Eğitim Şûrası

TÜRKİYE Öğretmenler Sendikası tarafından düzenlenen «Devrimci Eğitim Şûrası», 4-8 Eylül tarihleri arasında Ankara'da yapıldı. Şûra'ya TÖS şubelerinden gelen 300 öğretmen, bilim adamları, sendikacılar ve öğrenci örgütleri temsilcileri katıldılar.

Çalışmalarda bir yandan toplantı öncesinde düzenlenen bildiriler okunup kısa sürelerde tartışmaları yapılmaya çalışırken, bir yandan da komisyon çalışmaları sürdürüldü. 13 konu ve dalları üzerine verilen bildiriler üç ana amaç altında toplanmaktaydı:

1. Ülkemizin sosyal, ekonomik, kültürel koşulları içinde mevcut eğitim düzenimizin ilkeleri ve kurumları bakımından ana çizgileriyle eleştirilmesi,

2. Türk toplumunun ihtiyaç duyduğu yeni eğitim biçiminin ilkeleri, amaçları ve bu amaçlara ulaştırılacak metod ve kurumların saptanması,

3. Yeni eğitim biçiminin uygulanmasıyla ilgili metod ve görüşlerin saptanması.

Verilen bildirilerin bazıları ve bunların da bazılarının dalları arasında yapılan birleştirmeler sonunda:

● Türk eğitim devriminin amaçları, ilkeleri yönetimi,

● Geri kalmış ülkelerde eğitimin üzerinde emperyalist ve kapitalist etkiler ve devrim ihtiyacı,

● Anayasa'da devrimci eğitim ilkeleri ve ülkemizin temel değişiklikleri,

● Türkiye'de bugünkü eğitim kurumlarının eleştirisi ve ihtiyaç duyulan yeni eğitim kurumları,

● Kültür ve sanat kurumları,

● Türk eğitiminde öğrenci sorunları,

● Türk eğitim devriminde köy enstitüleri uygulamasından çıkan sonuçlar,

● Ekonomik ve teknolojik açıdan Türkiye'de eğitim devrimi,

● Türk eğitim devriminde öğretmenlerin yeri ve sorunları,

● Türk eğitim devriminin planlaması, sorunlarının tartışılacağı komisyonlar kuruldu.

Kurulan komisyonlarda elde edilen sonuçların bir kitap halinde yayınlanmasına ve ortak bir bildiri çıkarılmasına karar verildi.

Ayrıca belli konularda anti-emperyalist bir mücadelenin açılması ve bu mücadelede sendikalar, öğretmen örgütleri ve öğrenci kuruluşlarının birlikte çalışmaları karar altına alındı. Buna bağlı olarak komisyonlar

Ne güzel, biz 30 Ağustos bu yıl gemilerin gölgesinde kutladık. Bu 30 Ağustos sömürgeciye karşı kazandığımız savaşın, zaferin bayramıdır. Yaa, sömürgeciye karşı kazandığımız zaferin yıldönümünde dostumuz, canımız ciğerimiz Amerika da geldi bizim bayramımıza katıldı. Dostumuz değil mi, katılmaz mı? Bağımsızlık zaferinin yıldönümünde bizim sevinçimize katılamaz mı, dost değil mi Amerika? Kocaman uçak gemisinin gölgesinde kutladık sömürgeciye karşı zafer bayramımızı. Muhkem kutladık, güzel, yahşi kutladık. Vay mübarek ola. Vay, yahşi ola. Vay bayramımız bayram ola. Türkiye Türkiye oldu ola. Böyle güzel, böyle şerefli bir zafer bayramı kutlamadı. Bu şerefi bize dostumuz Amerika getirdi. Zahmet buyurdular. Vay başımız üstünde yeri var. Hoş geldiler sefa lar getirdiler. Ve de «Welcome» lar getirdiler. Gözümüz üstünde yerleri var. Canımız üstünde, kanımız üstünde, topraklarımız üstünde yerleri var. Her bir yerimizde yerleri var.

Amerikan dost, dost, dost kardeş Amerikan gemilerinin koyu gölgesinde bir zafer bayramı kutlamanın onuru. İşte bu onur bize yakışır.

Su Çekoslovakya'da hiç iş yok. Ruslar geldiler de yurtlarını işgal ediverdiler. Aaaaaah Çekler, vaaaaah, Çekler. Aaaaaah, Çekoslovakyanın bağımsızlığı, vaaaaah, Çekoslovakyanın bağımsızlığı, vaaaaah, Çekoslovakyanın hürriyeti. Allah hiç bir milleti Çek milletinin düştüğü hale düşürmesin. Rus tanklarının gölgesindeki hürriyet. Biz burada iki gözü iki çeşme ağlarız, ağlarız, ağlarız ba ağlarız. Çeklerin bağımsızlığı için ağlarız. Biz bağımsızlığı çok çok isteriz Çeklerin. Biz yalnız babamızın oğlu Çekler için göz yaşı dökeriz. Su Çekoslovakya'da hiç iş yok. Şu Sovyetlerde de hiç mi hiç iş yok. Bin tane tank Çek topraklarına misafir olaraktan gelemezler miydi. 6. ncı filo gibi. Çek topraklarında iş yerine tesis kuramazlar mıydı? Bu Sovyetler politikadan anlamazlar ki, bu Çekler Türk değil ki misafir sever olsunlar. Bu Çekler hürriyetten, bağımsızlıktan anlamazlar ki. Bu Çekler dostluktan da anlamazlar. Baktilar gördüler şimdi. Gazetelerimiz nasıl da günlerce Çeklerle dolu taşı. Burnu kananmış bir Çek çocuğunun fotoğraflarını çarşaf çarşaf bastık. Biz, Çeklerin bağımsızlığını dünyadaki bütün bağımsızlıklardan üstün tutarız. Canımızdan üstün tutarız. Öldürülen Vedat Demircioğlu. Haaaa, o mu, onu anmaya bile değmez. Misafir severliğimize gölge düşürmüş bir gençtir o. Onun yaptığı Türk milletinin

da ortaya çıkan ortak kararların en kısa zamanda birlikte eylemlerle halka aktarılması gerekliliği üzerinde duruldu.

Sunulan bildirilerde eğitim sorunlarının aksaklıkları rakamlara dayanan gerçekler olarak ortaya konuldu.

Bildirilerin okunması sırasında tartışmaların temellendiği en önemli sorun «Devrim ve eğitim» oldu. Bu sorun üzerine eğilen bazı öğretmenler eğitim kavramını soyutlayarak genel devrim dışında ele almayı ve eğitimde devrim yapmayı gündelik kaydıyla yeterli görmekteydiler. Bazı öğretmen üyeleri de bu görüşe katılarak tartışmaların eğitimde devrim sorununa ışık tutması gerektiğini ve bu çerçevede içerisinde çözüm aramayı uygun bulduklarını belirttiler.

Karşı görüşte olan bazı öğretmenler ve üniversite öğrenci üyeleri ile «Öğrenci Örgütleri Dayanışma Kurulu» adına Şûra'ya katılan öğrenciler devrim sorununu bir bütün olarak ele almanın gerekli olduğu görüşünde birleştiler. Yapılacak çalışmaların «devrim için gerekli eğitim ve kurumların çerçevesinde temellenmesi» görüşünü ortaya koydular. Sorunu bu açıdan ele alan bildirilerden birinde şöyle denilmekteydi: «Öğretmen kendi başına bir sosyal sınıf olmadığı için tüm düzene ve eğitime

geleneklerine aykırıdır. Müstahakını buldu korata, öldün... Amerika gibi bir devlet bize dostluk elini uzatıyor da, bize misafir geliyor da... Biz haaaa! Biz istemiyoruz böyle bir büyük devletin dostluğunu, alçaklar, vatan hayırları... Vietnam'da pırasa gibi adam doğurmuş Amerika! Bakın hele işe. Bu da konuşulacak şey mi? Vietnam'da ne yapacaktı ya Amerika? Vietnam'a misafir olarak gidiyor. Vietnam'a yardıma gidiyor. Vietnam'a tesis kurmağa gidiyor, iş değil. Bir iki kız hain de Amerikaya karşı çıkıyor. Onun misafirliğini kabul etmiyor. Kuracakları tesislerini kabul etmiyor. Amerika iş kurmaz, hep tesis kurar. Amerika işgal etmez, misafir olaraktan gelir. Şu alçak Vietnam'a bir iki iyi yetmiş vatandaşımızı, bir iki yiğit, vatansever kompradörümüzü, bir iki yeşil sarıklı gonderelim de misafirseverlik neymiş öğretsinler de onlara, onlar da pırasa gibi doğramaktan kurtulsunlar...

Amerikanın da, Amerikan filosunun da, Tom Miks'inin de, yardımına da, bazı gönüllülerinin de, kompradörlerinin de, tesislerinin de, radarlarının, atom bombalarının da, askerlerinin de, her Bakanlığımızdaki uzmanlarının da başımız üstünde yerleri vardır. Onlar sokakta oynayan çocuklarımızı kurşunluyorlar. Onlar bayramımızı ayaklarının altına alıp çiğniyorlar, yırtıyorlar. Onlar insanlarımızı öldürüp Türk Mahkemelerinde yargılanmıyorlar. Daha da nesi, bakın hele şu vatan hainlerine, bir de misafirlerimizle hapse atacaklar. Bir bakrak yırtmış, bir çocuk ölmüş, birkaç adam öldürülmüş. Ne olacak yanı. Misafir severliğimize hanel gelmesin yeter ki... Dünyada insan olabilmekten birinci şartı iyi misafir sever olmaktır. Bunu yalnız AP. iktidarı bilir. Onlar ki çok Müslüman onlar ki çok Türk onlar ki çok insandılar.

Ve kadınlarımız. Onlar ki 30 Ağustos zaferinde erkeklerine sırtlarında mermi taşımışlardı. Onlar ki anamız, avradımız, sevgilimiz, onlar ki kızkardeşimizdir. Başkumandan: «Odular ilk hedefinizi Akdenizdir İleri» derken Türk ordusunun ardından İzmir'e girmişlerdir. Ve madenlerimiz ve petrolümüz, boraksımız, namusumuz ve şerefimiz. Hem de kişiliğimiz. Ölümsüz Yunus Emre, Koca Sinan, Mustafa Kemal... Büyük tarihimiz... İnsaneli kültürümüz. Karacaoğlanımız, Dadaloğlanımız, Dede-korkudumuz, Nasrettin Hoca'mız. Hem de Çanakkalemiz, Dumlupınarımız... Ve kadınlarımız.

Aaaaaah, Çekler tutsak oldular, vaaaaah, Çekler tutsak oldular...

sistemine varan bir devrimci hareket içinde devrimci sınıfların, öncülerin yan kuvveti olmak durumunda ve görevindedir. Emekçi sınıfların benzer keskinlikle belirmediği az gelişmiş ülkelerde, öğretmenler ve öğrenciler, bu sınıfla bilinçlenmesinde en önemli ve tarihsel görevi görmektedirler. Anti-emperyalist mücadelenin bir bölümü olan son üniversite olayları, kıyımaya yol açan öğretmenlerin devrimci çabaları, öğrenci ve öğretmenlerin tarihsel görevlerinin bilimine hakkıyla verdiklerini göstermektedir. Bu kadroların ilk görevlerinin, sanımızca, halkı ve ulusçu eğitim sistemlerini kurmak için halktan yana siyasal düzenlerin ve iktidarlardan bıkılmasınca yol açacak devrimci eylem içinde yerini almak olduğunu tek-rarlamakta yarar vardır.

ANT, Devrimci Eğitim Şûrası'ndaki görüş ayrılıklarını, komisyon çalışmalarını, yayınlanacak ortak bildirinin esaslarını gelecek sayısında ayrıntılı olarak yayınlacaktır.

Gemilerin gölgesi

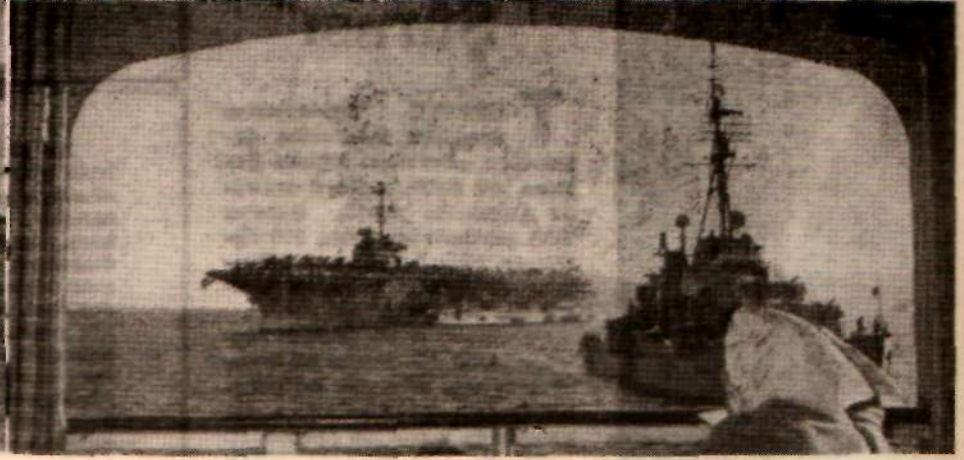
Yaşar Kemal

Devrimci Eğitim Şûrasına katılan delegeler.

YORUMSUZ...

Erol TOY

Yıl: 1919

İSTANBUL BOĞAZINDA EMPERYALİST ZİRHİLİRLİ

Yıl: 1968

16 Mayıs 1919 (335) tarihli gazetelerden. (İkdam, Sabah, Tasvir-i Efkâr, Vakit, Akşam...)

«Dün sabah saat 11 radelerinde, Nispetiye'de Sadrazam Ferid Paşa Hazretlerinin konaklarında, Amiral Webb tarafından verilen notada, Paris Konferansı kararına atfen, İzmir kılının kuvayı-ı itilâfiye tarafından işgal edileceği bildirildiği gibi, İngiliz kuvayı-ı bahriyesi kumandanı Amiral Galtrope cenapları tarafından da Aydın vilâyetine dün sabah tebliğ olunan notada, Paris konferansının mukarreratına ve mütarekenamenin yedinci maddesine istinaden, İzmir istihkamlarının işgal edileceği ve öğleden sonra verilen ikinci notada dahi, yine mütarekename ahkâmına müsteniden İzmir şehrinin Yunan askeri tarafından işgaline düvel-i mütelifece karar verilmiş olduğu bildirilmiştir.

Hükümet bu bâbda hukuk-u millet ve devleti muhafazası için uhdesine terettüp eden vezâifi ifaya tesebbüs eylemiş ve muhafaza-ı vekar ve sekinet edimesi lüzumunun lisan-ı münasibale ahaliye tavsiyesi zımında Dahiliye Nezaret-i Celilesi tarafından vilâyet-i osmaniye tebligat-ı lâzime ifa kılınmıştır.»

İçişleri Bakanlığının 8 Ağustos 1919 (335) tarihli, 1140 sayılı emrinden...

«Teşkilât-ı Milliye» namı altında toplanan kuvvetlerin bilâtehir dağıtılması hakkında Hükümetçe evvel ve âhir vâkı olan tebligatın nasıl bir lüzum-u kat'î-i siyasiyeye müstenit bulunduğunu ve ihtarat-ı vâkıanın infazında tevhid vukuunda memleketçe ne kadar âzım mazarrat tahaddüs edeceği General Milne'nin şu ifadesiyle teyyid etmektedir. Ahval-i dahiliye ve hariciyemizi ve icabat-ı siyasiyeyi nazar-ı teemmül ile görebilecek, siyaset-i dahiliye ve hariciyeyi ona göre tanzim ve idare edebilecek ancak Hükümettir. Onun haricindeki her kimse, hattâ mevaki-i mühimne işgal eden memûr-in-i mülkiye ve askeriyenin bu hakâyika tamamen mutlak olamayacakları, binâenaleyh ne kadar isabet-i fikre mâlik olsalar siyaset-i dahiliye ve hariciyenin icabatını ve bunlar arasındaki münasebet ve ilcaat-ı zımmam-ı idareyi elde tutan ve millet ve memleketin mukadderatının yeğâne mes'ûlü ve karibin itima edecek Meclis-i Milliye hesap vermeğe mecbur olan Hükümet kadar ihata ve takdir edemeyecekleri bedihattandır.

İşte «Teşkilât-ı Milliye» ve «Kongre» meseleleri ve hakâyika şayan-ı dikkat ve ibret olan delâilindendir. Lihaza şurada burada her ne sebeb ve maksatla olursa olsun toplanan gayri resmi kuvvetlerin behemehal dağıtılması ehemmiyetli ve elzem olduğuna dair vâkı olan is'aratın kemal-i ehemmiyetle nazar-ı dikkate alınarak infazına müsaraat ve gayret etmek, umum memûr-in-i mülkiye ve askeriyenin akdem ve zâifidir.

Şu halde «Teşkilât-ı Milliye» vesaire nâmları ile vukua vetirilen tecemmüatın muhafaza-ı memleket gâyesine müstenid olduğuna dair serdolunan mülahazat dahi vârid değildir...

Bâlâda münderik esbab-ı mühimne ve izahat-ı milliye karşı teşvikat ve tahrikat devam edenler olursa, kanuna mugayir vatanın selâmetine pek müvazir bir harekete kasten ve su-i fikre binaen temerrüd ettiklerini isbat eylemiş olacaklarından, bu gibi her kim olursa olsun derhal ahz ve girift edilecek haklarında terettüp edecek ahkâm-ı kanuniye tatbik olunmak üzere mahfuz ve serian Dersaadet'e ismaları mübâddür. Harbiye Nezaret-i Celilesinden Askeriye de bu yolda tebligat ıcrâ edilmiştir.»

31 Ağustos 1968 tarihli gazetelerde, Cumhurbaşkan-ı Cevdet Sunay'ın demecinden.

«Anti emperyalizm propagandası diye, milli güvenliğimizin dayanağı olan ittifaklarımızı bozmayı hedef tutan, milli kalkınmamızı gerçekleştirmeye yolunda askeri, iktisadi, mali ve teknik alanlarda sıkı ve faydalı işbirliği halinde bulunduğumuz müttefiklerimiz ile dost memleketler ve milletlerarası teşekküller ile olan ilişkilerimizi zedeleyecek aşırı davranışlar, milletimizin vekarına ve aasletini tarihe geçiren geleneklerine uymamaktadır.

Hürriyetimizi, egemenliğimizi ve bağımsızlığımızı, dünyanın bu günkü şartları ve ihtimalleri karşısında harbe hazır olarak teminat altında bulundurabilmek için, NATO başta olmak üzere müşterek savunma andlaşmalarını korumak, sürdürmek ve bunların tatbikatına ait anlaşmaları geliştirmek suretiyle karşılıklı taahhüt ve vecibeleri bir güvenlik teminatı anlayış ve tutumu ile yerine getirme zorundayız.

Akdenizde kendisine ait bir üsse sahip olmayan bu filonun komutanından erine kadar sürekli değişimlere tâbi personelin eğitimini, dinlendirilmesini, müttefikleriyle tanıştırılmasını, vazife görecekleri denizleri ve kıyıları tanımalarını sağlamak maksadıyla, ziyaretler yapması normal bir ihtiyaçtır ve zarurî bir işbirliği icabıdır.

Keyfiyet bu iken, silâh kuvvetlerimizin misafiri olarak memleketimize gelen 6 ncı Filoyu veya gemilerini birer baskı kuvveti diye nitilemek ve personeline karşı uygunsuz hareketlerde bulunmak milletler ve müttefiklerarası münasebetlere sığmaz ve Türk misafirperverliğine de yakışmaz. Buna mukabil, bilhassa milli günlerimizde limanlarımızı ve hava üslerimize yapılan veya yapılabilecek olan bu türlü müttefik ziyaretlerini sevinçimize iştirak şeklinde yorumlamak ve değerlendirmek bize çok şeyler kazandırabilir.

Herhangibir kaba kuvvet, Türkün geleneksel misafirperverliğini hiçe sayacak olursa, gösterileri halkımız tarafından tel'in edilmeli, ve hareketleri koluk kuvvetlerimizce önlenmeli veya sür'atle dağıtılmalıdır.»

Nutuk'tan.. (Sayfa 12-13)

«Efendiler, Ben, bu kararların hiç birinde isabet görmedim. Çünkü bu kararların istinadettiği bütün deliller ve mantıklar çürüktü, esassız idi... Hakikati halde, içinde bulunduğumuz tarihte, Osmanlı Devletinin temelleri çökmüş, ömrü tamam olmuştu. Osmanlı memleketleri tamamen parçalanmıştı. Ortada bir avuç Türk'ün barındığı bir ata yurdu kalmıştı. Son mesele bunun da taksimini teminle uğraşmaktan ibaretti. Osmanlı Devleti, onun istiklâli, padişah, halife, hükümet, bunlar hepsi medîdûlû kalmamış birtakım bîmâna elfazdan ibaretti.

Nenin ve kimin masuniyeti için kimden ve ne muavenet talebolunmak isteniyordu?

O halde ciddi ve hakikî karar ne olabilirdi?

Efendiler,

Bu vaziyet karşısında bir tek karar vardı. O da hâkimiyeti milliyeye müstenit, bilâkaydışart müstakil yeni bir Türk Devleti tesis etmek!

İşte, daha İstanbul'dan çıkmadan evvel düşündüğümüz ve Samsun'da Anadolu topraklarına ayak basar basmaz tatbikatına başladığımız karar, bu karar olmuştur.

Bu kararın istinadettiği en kuvvetli muhakeme ve mantık şu idi:

Esas, Türk milletinin haysiyetli ve gerefli bir millet olarak yaşamasıdır. Bu esas ancak istiklâl-i tamme malikiyetle temin olunabilir. Ne kadar zengin ve müreffeh olursa olsun istiklâlden mahrum bir millet, beşeriyet-i mütemedinde muvacehesinde usak olmak mevkiinden yüksek bir muameleye kesh-i liyakat edemez.

Ecnebi bir devletin himaye ve sehabetini kabul etmek insanlık evsafından mahrumiyeti, acz-ü meskeneti itiraftan başka bir şey değildir. Fihakkika bu derekeye düşmemiş olanların isteyerek başlarına bir ecnebi efendi getirmelerine asla ihtimal verilemez.

Halbuki Türk'ün haysiyet ve izzetinefis ve kabiliyeti çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir millet esir yaşamaktansa mahvolsun evlâdır!

Binaenaleyh, ya istiklâl ya ölüm!..»

Lâik mi, Lâyık mı, Müstahak mı?

Devlet Başkanımızın 30 Ağustos Bayramı dolayısıyla yayınlayıp da radyolardan üç gün turlanan demeci, gerçekleri adeta müesseseciliği bir takım kılış sözlerle sarımsamada kayıtsızlık ve umursuzluğu bakımından yeni bir politik şaheserdir.

Sayın Sunay'ın Altıncı Filonun İzmir'i ziyaretini müttefikler arasında bir tanışma çayı olarak tanımlaması, sokaklarda bıçak ve sopalarla ve pavyonlarda viskilerle, fahişelerle düzenlenen bu tanışma törenine, şüphesiz, bambaşka bir letâfet katmıştır. Hele NATO'ya, İktisadi Antlaşmalara ve Amerikan

İttifakına karşı çıkarak devlete ihanet içine düşmüş kişiler olarak göstermesi, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin bünyesini gözümlemeye hafızalardan kolayberî silinmeyecek bir yemiliktir. Devlet bünyesi içinde habis bir büyümeden başka bir gözle görülmemesi gereken Amerikan İttifakının, bu urun, bu tümörün öldürmekte olduğu bünyenin temel uzvu sayılması, Tıp bilimini allak bullak eden muazzam bir buluştur.. Türkiye'de Emperyalizme karşı çıktıkları için anti emperyalist diye anılan yurttaşlarımız birdenbire karşılarında Sayın Sunay'ı da bulduklarına göre, bundan böyle anti - Sunayist

diye anılmağı hak etmişlerdir. Sayın Sunay, demecinde yer alan Türkiye Cumhuriyeti lâik bir devlettir cümlesini okurken, lâik kelimesini lâyık diye telâffuz ettiler. Bunun elbet bir hikmeti olacak. Belki de böylece devletin ve devlet başında bulunanların dünyada ilk Kurtuluş savaşını vermiş olan Türk milletine lâyık olmaları zorunluğuna işaret etmek istemişlerdir.. Atatürk'ün parmağıyla Akdeniz'i gösteren İzmir'deki heykeli dile gelse şimdi, eminim, Kurtuluş bayramında emperyalistlere ağuşunu açanlara «Atın kenarını denize!» diye haykıracaktır..

Can YÜCEL

Gençlerin Sunay'a cevabı...

Ferruh Doğan

ÇİZMEDEN YUKARISI...

S

AYIN SUNAY,

30 Ağustos günü yayınladığınız mesajınızı yayın organları kanalıyla tekrar okuduk ve dinledik. Ülkemizin bazı gerçeklerinin bilinmesi gerektiği kanısına vardık.

Öncelikle Türkiye'nin bugünkü milli gelir ortalaması, ilkel yasama ihtiyaçlarının giderilmesi, toprak dağılımı ve sanayileşmede olduğu nokta açısından az gelişmiş ülkeler arasında yer aldığının bilinmesi gerekir. Türkiye'de bin çocuktan 400 tanesi 12 yaşına gelmeden ölmektedir. Bu durum şehirlerle köyler arasında ve bölgeler arasında daha korkunçlaşmaktadır.

Bölgeler arasındaki farklılık doğu sorunu ile karışmış çıkmakta ve 2,5 milyon Türkiye'li vatandaşın kürtçe, 480 bin vatandaşın arapça konuştuğu görülmektedir.

Halkımızın yüzde 60'ı okuma yazma bilmemekte, 18 bin köyümüzde ilkokul bulunmamaktadır. 2 milyon 312 bin 511 vatandaşımız okula gidememektedir. İlk okullarda okuyanların yüzde 77'sini oluşturan köylü çocukları, üniversitelerde yüzde 3 oranına düşerek anayasanın uygulanmadığını görmekteyiz.

Geçimlerini tarıma bağlayan 3,5 milyon çiftimizden 1,3 milyon aile topraksızdır. Sayıları 30 - 35 arasında olan küçük 350 bin - 620 bin lira tarım kredisi alırken çoğunluğun 85 - 295 lira arasında tarım kredisi aldığı bir gerçektir.

35 işletme 11 milyon lira kredi alırken 150 bin çiftçiye toplam 13 milyon lira kredi verilerek üretim araçlarının belirli bir grubun elinde toplanmasına ve devlet eliyle tefeciler yaratılmasına çalışılmaktadır.

Büyük toprak sahiplerinin hemen hemen hiç vergi ödemediği ve tarım dışındaki büyük gelirlerinin 3,2 milyar lira vergi kaçırırken yüzde 75'nini gelirlerini gizlediğini Maliye Bakanlığı'nın 1964 yılı raporlarında görmekteyiz. Şehirlerdeki nüfusun yüzde 32'sinin tek odalı konutlarda oturduğu, doğuda halkımızın mağaralarda yaşadığı bu düzenin sosyal politikadan yoksun olduğunu görüyoruz.

Çalışan işçilerin yüzde 15'inin 10 Lira'nın altında yüzde 70'inin 25 Lira'nın altında ücret aldığı, kamu sektöründe çalışan personelin yüzde 48,3'nün ücretlerinin 600 liranın altında bulunduğu bir gerçektir.

1967 yılında 17 milyon dolarlık yabancı sermaye yatırımlarının kâr transferi 25 milyon dolardır.

Teknolojik gelişimimiz tümüyle yabancıların kontrolü altındadır.

36 milyon metre kare toprağımızda 101 Amerikan üssünün bulunduğu ve buralara Milli Savunma Bakanlığımızın bile giremediği bir gerçektir. 20 binden fazla Amerikan askerinin ülkemizde bulunmasının nedenini nasıl açıklayabiliriz?

1944 tarihli savaş gemilerinin yardım adı altında konanmanıza verilmesini nasıl açıklayabiliriz?

13 bin barış gönüllüsünün kendi ülkelerinin çıkarı dışında da Anadolu'da kol gezdiğini kimse söyleyemez. Sayın Sunay,

Ortaya koyduğumuz yapı ve açıklamadığımız diğer gerçekler Türkiye'de aydın genç adamın ve halkın sevinçlerini anayasa uyarınca aksaklıkları gidermenin yanında çalışma yapmasını gerektirir.

Demecinizde «Aşırı eğilim ve ideolojilere hizmet gayesine yönelen derneklerin ve faaliyetlerin Türk toplumunun huzurunu ve barışçı yaşantısını bozacaklarını...» belirtmektesiniz. Son olaylar göstermektedir ki, gerçeklerin ortaya çıkması ile hakim sınıf elinde bulunduğu kuvvetleri harekete geçirmiştir. Bu hareketler hükümet kanadında yer alan bazı bakanlarca desteklenmektedir. Fikirlerin karşısına fikirle çıkacak güçleri olmadığı içindir ki, bu yönü seçmişlerdir. Bu açıdan ele alarak eleştirmeniz gerekir idi.

S

AYIN SUNAY,

«Türk toplumu layık olduğu ve arzulanı çağdaş medeniyet seviyesine ancak akıl ve bilim yolundan erişecektir. Bunun ideolojisini ve gücünü dışarıdan aramaya ve almaya lüzum yoktur. Türk milleti kendi öz ideolojisi olan Atatürkçülüğü tam bir insan ve evlele sürdürecektir ve gayelerini mutlaka gerçekleştirecektir» demektesiniz. Ve «yabancı ideolojiler, ez-cümle aşırı sol doktrin ve faaliyetleri bu teselsülü bozamamıştır ve bozamayacaktır» derken yanlış bir görüş içinde bulunmaktasınız. Çünkü bugün uygulanmakta olan kapitalizm de bu tanım ile aşırı sol bir ideolojidir. Bu derece büyük bir çelişkiye kimse düşmemiştir.

Amerika'nın Karadeniz bakır işletmelerinin özel teşebbüse verilmesi karşılığında yardım yapabileceği teklifinin kabul edilmesi, yabancı ideolojinin aranması değil, içinde olduğumuzu gösterir.

Sayın Sunay,

«Emperyalizmi red ve mağlup ederek milli medeniyetini başarmış ve esir milletlerin kurtuluşuna örnek olmuş Türk Milleti'nin bugünkü imkân ve kabiliyetleri içinde tekrar emperyalizmin boyunduruğu altına girmesine imkân vermesi ve bunu herhangi bir Türk'ün benimsemesi asla düşünülemez...» açıklamasını yaparken, Türkiye halkını 2014 yılına kadar borçlu kılan, kendi ekonomik sıkışmasından kurtulmak için Vietnam Savaşı'nı sürdüren, Avrupa ülkelerini sömürdüğü iddiası ile Fransa ile arasında büyük çatışmalar olan, Guatemala'da Fruit Company aracılığı ile Başkan Arbenz'i öldüren, Ortadoğu petrolleri için İran Başbakanı Musaddık'ı düşüren, Türkiye'de 1964 koalisyon hükümeti başbakanına «Amerikalılar benim yastıma başbakan buldular» dedirten, Yunanistan'da cuntı getiren ve 30 Ağustos zaferi ile son bulan ilk kurtuluş savaşımızda saldırgan politikalarına ağababığı yapan ABD, emperyalist bir devlet değil miydi? Değil midir?

Sayın Sunay,

«Anti - emperyalist propagandası diye milli güvenliğimizin dayanağı olan ittifaklarımızı bozmayı hedef tutan, milli kalkınmamızı gerçekleştirmeye yolunda askeri, iktisadi, mali ve teknik alanlarda sıkı ve faydalı işbirliği halinde bulunduğumuz müttefiklerimiz ile dost memleketler ve milletler arası teğekküller ile olan ilişkilerimizi zedeleyen aşırı davranışlar, milletimizin vaktine ve asaletine tarihe geçiren geleneklerine ve dünya gerçeklerine uymamaktadır» derken yukarıdaki gerçekleri göz önüne getirmeniz gerekir idi. Yada bunların dışında kalan, Kıbrıs'ta ırkdaşlarımızı koruma yolunda yaptığımız harekette kargımıza dikilen 6. Filo ve bizi silah kullanmaktan engelleyen NATO ittifakını milli güvenliğimizin dayanağı ve koruyucusu sayamazsınız. Ve buna bağlı olarak bir kısmının kaybolduğu parlamentoda açıklanan 54 ikili anlaşmanın milli kalkınmamızı gerçekleştireci değil, engelliyici olacağı kanısındayız. Sizin bu koruyucu olma isteğiniz biz gençlerde 54 ikili anlaşmadan bir kısmının altında kendi imzamızın bulunabileceği kuşkusunu yarattı.

S

AYIN SUNAY,

«... NATO başta olmak üzere müşterek savunmalarını korumak, sürdürmek ve bunların tatbikatına ait anlaşmaları geliştirmek suretiyle karşılıklı taahhüt ve vecibeleri bir güvenlik teminatı anlayış ve tutumu ile yerine getirme zorundayız. Bunların yükümlerini, milli egemenlik, milli haysiyet ve menfaatlarımızla bağdaşmaz görmek ve bunların bizi başka devletlerin uydusu durumuna düşürdüğünü kabul etmek hatalı bir görüştür» deyişinize mesajınızda yer alan «Türk toplumu layık olduğu çağdaş medeniyet seviyesine ancak akıl ve bilim yoluyla erişecektir. Bunun ideolojisini ve gücünü dışarıdan aramaya lüzum yoktur» kısmıyla cevap vermeyi uygun görüyoruz. Bu da düştüğünüz çelişkiyi açıkça gösterir kanısındayız.

Ayrıca 5 Haziran 1964'te Kıbrıs Olayları sırasında müdahalemiz söz konusu olunca Johnson'un yazdığı mektupta yer alan «Türk Hükümeti ABD'nin muvafakatı olmadan... NATO silahlarının kullanılmasına izin verilmeyecektir» ve «Askeri yardımın verilmesi maksadından gayri maksatlarla kullanılmaması için hükümetimizin - Amerika'nın - izninin alınması gereklidir» deyişleri gerçekleri ortaya koymaktadır.

Sayın Sunay,

«Amerikan 6. Filosu'nun silahlı kuvvetlerimizin davetlisi olarak geldiğini ve esviniçimize ortak olmakta çeklindeki yorumlamanızın gerçeğe uygun olabilmesi için :

— Bütün silahlı kuvvetler mensuplarımızın filonun istenip istenmediğini sorulması,
— Filotilla kumandanının kutlama hazırlıklarını kendilerini karşılama şeklindeki yorumlamanın dikkate alınması gerektiği kanısındayız.

Sayın Sunay,

Türkiye'li gençler olarak, açıklamalarınızın daha gerçekçi temellere dayanması en büyük dileğimizdir. Yarının mutlu Türkiye'si, Türkiye halkının tam bağımsız, demokratik düzen içinde çalışmasıyla kurulacaktır.

Ak saygılarımızla.

İT.Ü.O.B., İT.Ü.T.O.T.B., İ.Y.T.O.T.B., FİKİR KÜ, LÜPLERİ FEDERASYONU, ROBERT KOLEJ ÖĞRENCİ BİRLİĞİ, DEVLET GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ TALEBE CEMİYETİ, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT, ORMAN, CERRAHPAŞA TIP FAKÜLTELERİ ÖĞRENCİ CEMİYETLERİ, İSTANBUL YÜKSEK TEKNİK OKULU TALEBE CEMİYETİ.

SAVAS

GERİLLACILIK

150
soru
150
cevap

alberto bayo

● Savaş yürüyüşleri konusunda gerillacıların hatırdan tutması gereken en önemli hususlar nelerdir ?

— Yer ve niyetlerinin düşman tarafından anlaşılmasını önlemek için gerilla birlikleri savaş yürüyüşlerini mümkün olduğu kadar gece yapmalıdırlar. Gerillacılar gündüzleri uyuyarak dinlenmeli ve ayrıca silah temizliği, cep hane dağıtımı, harita incelemesi, ayak temizliği ve bakımı, çevredeki köy ve kasabalarla buralarda ziyaret edilecek köylülerin isim ve adreslerinin öğrenilmesi gibi işlerle uğraşmalıdırlar. Gece yürüyüşleri esnasında birliğin yerinin düşman tarafından anlaşılıp saldırıya uğramalarını önlemek için gerillacılar hiçbir gürültü yapmaksızın ve sigara içmeksizin yürümelidirler.

● Düşman birlikleri kendilerini bir sürpriz ateşine tutacak olursa, gerillacılar ne yapmalıdırlar ?

— O anda yapılacak en önemli iş birliktaki tek gerillacının dahi açığa kalmamasıdır. Derhal bir arazi örtüsü bulunarak arkasına gizlenmeli, düşman askerlerinin sayısı az da olsa, başarılı bir çekilme yapmak için geceyi beklemelidir. Şayet düşman askerlerinin sayısı çok az ve gerillacılar düşmandan daha avantajlı şartlara sahiptirler, kısa bir süre için kendileriyle savaşa tutuşabilirler. Düşmanın gücü ve niyeti tam olarak belirtilmezse, yapılacak en iyi iş gözden kaybolmaktır. Zira düşman bir savaş hilesi olarak gerillacılara küçük bir birlikle ateş açıp kendilerini orada meşgul ederken başka birliklerle onları kuşatma yoluna gidebilir. Bu gibi kararlar gerilla birliğinin komutanı tarafından verilmelidir. Her gerilla komutanı şu hususu iyice hatırlamalıdır ki, gerilla savaşlarında düzenli orduların savaşlarındaki kurallara değil, **avur-kaç** taktiği uygulanır.

● Gece düşman birlikleri üzerine ateş etmenin asıl amacı nedir ?

— Gerillacılar uyku yada dinlenme halinde bulunan düşman birlikleri üzerine devamlı ateş etmekle, onların savaş morallerini yıkmak amacını güderler. Geceleri uykusuz bırakılmış düşman birlikleri yorgun ve moral çöküntüsü içerisinde olacaklarından yürüyüş hızları kesilecek ve kendilerinden bekleneni sağlayamayacaklardır. Bu yüzden, aralık vermeksizin gerillacılar her gece düşmanı tedirgin edecek şekilde ateş açmalıdırlar.

● Birliklerde her gerillacıya bu atışlara katılma şansı verilmeli midir ?

— Hem de mutlak surette. Birliktaki her gerillacının aşağıda belirtilen nedenlerle bu gibi atışlara katılması gereklidir. Zira her gerillacı, düşmanın moralinin çökmesinde ve tedirgin edilmesinde kendisinin de şeref payı olmasını isteyecek ve bu tip bir görev gerillacıyı **akana** ve **şarut** kokusuna alıştıracaktır.

● Gerillacıları destekleyen, fakat savaşlara fiilen katılmayan vatansever kişiler düşmana karşı ne gibi sabotaj hareketlerine girişebilirler ?

— Böyle vatansever kişiler, aşağıda belirtilen hususları yerine getirmek suretiyle gerillacılara yardımcı olabilirler. Şöyle ki:

a. Şayet bu kişiler posta yada telgraf servislerinde çalışıyorlarsa, resmi mektup ve telgrafların adreslerini şüphe çekmeyecek şekilde değiştirerek (hane numaraları ile oynamak, gereğinde uygun kelimelere tek bir harf eklemek, kelime silmek, harf değiştirmek v.b. suretiyle) posta hizmetlerini mümkün olduğu kadar yavaşlatarak felce uğratabilirler.

b. Telefon memurları resmi konuşmaların yapıldığı hatları başkaları ile karıştırabildikleri gibi, hatları gereğinden daha geç bağlayarak konuşmaları geciktirebilirler.

c. Telefon santrallerinde çalışanlar belli etmeksizin resmi konuşmaları dinleyerek, önemli bilgileri adlarını açıklamadan gerillacıların taraftarlarına ulaştırabilirler.

d. Posta dağıtıcıları düşman yönetiminde önemli yeri olan yada sözü geçen kişilere ait mektupları yırtmak yada yakmak suretiyle yokedecekleri gibi, gereğinde zarfları buharla açmak suretiyle içindeki okuyup önemli olan hususları **«Haber Alma Bölümü»** ne ulaştırabilirler.

e. Askeri garajlarda çalışanlar motorlu araçların yağ konulan yerine zımpara tozu, benzin deposuna da şeker yada tuz atmakla araçları felce uğratabilirler. Aynı amaç için kum yada iyice dövülmüş taş parçaları kullanılabilir.

f. Düşman karargâhlarına ait garajlarda çalışanlar motorlu araçları yerli yersiz, gereğinden çok kullanarak ve ellerini sık sık bol benzine temizleyerek yakıt masrafını çoğaltabilirler.

g. Düşman araçlarının sürücüleri garajda iken bıçak yada çivi kullanarak, aracı sürerken kasıtlı olarak sivri taş yada kaya parçalarının üzerine üzerine giderek lastikleri delip parçalayabilirler.

h. Öğretmenler öğrencilerine düşmana karşı savaşa

özelliklerini anlatabilirler. Kendisi için hiçbir tehlike ve şüphe yaratmayacak şekilde öğrencilerine tutsak haline gelmelerinin, insanlık sevgisine karşı bir durum olduğunu belirterek usturuplu bir şekilde de kendi toplumları içerisinde yaşayanların birer tutsaktan farkı olmadığını ima edip öğrencilerine mücadele azmi aşılayabilirler.

i. Bu kişiler etkili olabilecekleri her yerde halkın düşman tarafından nasıl ezildiğini anlatmalı, fiyatların devamlı artışı ve halkı sefaletle sürükleyen faktörleri nasıl ortadan kaldırılması gerektiği gibi konularda sık sık yakınmalıdırlar.

j. İşçiler üretimi yavaşlatabilir ve sık sık hastalık bahane ederek iş gücünü azaltabilirler. Üretimi hızlandırmak üzere düşman tarafından başvurulacak her teşebbüse işçiler tarafından karşı çıkılmalıdır. Üretimi yavaşlatmak için girişilecek en kolay ve en önemli yollardan biri de, iş güvenliği kurallarına gereğinden fazla önem veriyormuş gibi davranmaktır. Her fırsatta çeşmeleri ve ışığı açık bırakmakla, su ve elektrik kaybına sebep olabilirler.

k. Düşmanın kontrolü altındaki işyerlerinde çalışanlar, emirleri altındaki kişileri yaptıkları hatalardan dolayı asla azarlamayıp onların hatalarını düzeltmek yoluna gitmemelidirler. Yukarıdan gelen emirleri devamlı şekilde eleştirip kusur bulmalı ve seflerinin yaptığı hataları gereğinden fazla büyütüp onları gözden düşürmeğe çalışmalıdırlar. Telefon konuşmalarını gereğinden fazla uzatabilir, düşman askerlerine gönderilen malzeme ve silahları geciktirebilir ve düşman merkezlerindeki mobilya, makine v.s.'yi tahrip edebilirler.

İşinin emniyetli ve verimli memur yada işçilerle yok yere devamlı münakaşa ederek onları işlerinden bıktırabilir ve şayet ellerinde yetki varsa böylelerinin işlerine sevk edebilirler. Üzerlerine şüphe çekmemek için düşman yönetiminin en fanatik savunucusu gibi davranmalı ve konuşmalıdırlar. Fırsat bulur bulmaz yalnız kendi işyerlerinde değil, tiyatro, gazino ve kahvehane gibi yerlerde aptesthane, yılanma yerleri, su, elektrik ve havagazı tesislerini hasara uğratabilirler. Bir aptesthaneyi kullanmaz hale getirmek üzere uygulanan en etkili yollardan biri de kubur yada klozet içerisine çivi ve tel parçaları ile doldurulmuş pamuk ve kâğıt yığını atmaaktır.

l. Gerillacılara sempati ve yakınlık duyan memurlar, geniş daire ve ofislere fareler salarak, yerlerine asıncaya kadar bunları peynir yada benzeri yiyeceklerle besleyeceklerdir. Farelerin dosya ve belgelerin tahrip edilmesinde oynadıkları önemli rol hiçbir zaman akıldan çıkarılmamalıdır. Bu kişiler yine elektrik ampullerini kırarak saklayabilir yada katlarda kısa devre doğuracak yolları başvurabilirler.

m. Otobüs ve tren koltuklarını çakı yada filetle tahrip edebilirler.

n. Stadyum ve benzeri yerlerde düşmanı yükleme sesle eleştirebilirler.

o. Trafik kurallarına uymayarak önemli zamanları yol ve caddeleri tıkayabilirler.

VE DİRENME

p. Düşman yönetiminin kutlamayı arzulamadığı ya da kendi açısından sakıncalı gördüğü bazı millî olayların yıldönümlerinde sokağa dökülüp düşmana nefret duyduklarını bildirecek şekilde sessiz gösteri yürüyüşleri düzenleyebilirler. Aynı zamanda bu kişiler, ülkenin kurtarıcısı olarak rol oynamış kahramanların anıtlarının bulunduğu park yada meydanlara giderek, bu anıtlar önünde toplanıp marşlar söyleyebilirler.

r. Gerilla kuvvetlerine sempati duyan kişiler zaman zaman düşmanın devriyelerine saldırarak onları yıpratmak gruplar örgütleyebilirler. Daha sonra bu gruplar geçici olarak dağılır, kısa bir süre sonra yeniden örgütlenerek düşman araçlarına karşı saldırılar düzenleyebilirler.

s. Çıkacak her fırsatta düşmanı lanetleyecek şekilde sokaklarda bağırabilirler. Bu bağırma ve haykırma çok yüksek sesle ve mümkün olduğu kadar halkı düşmana karşı tahrik edici bir biçimde yapılmalıdır.

t. Bu kişiler, düşmanı destekleyen herhangi bir kimse ile, çevrelerinde kendilerini destekleyecek kimseler olmadan asla siyasi tartışmaya girilmemelidir. Bu gibi tartışmalar esnasında çevreyi sararak arkadaşları düşmanı ısıtlayıp yuhalayarak tartışmayı yapan kişiyi desteklemelidirler.

— Şayet bir sokak gösterisi düşman devriyelerini topluluk üzerine ateş açacak kadar tahrik etmişse, bu toplulukta bulunanlar ertesi gün işleri başına gitmemelidirler. Aynı zamanda diğer emekçi arkadaşlarının da işlerine gitmemek ve bir «genel grev» başlatmak üzere ikna etmek için çalışmalıdır. Dükkan, mağaza ve benzeri işyerlerinin kapalı kalabilmesi ve halk yığınlarının işlerine gitmemeleri için büyük gayret sarfedilmeli ve «korkaklar» yada «grev kırıcılar» karşı şiddetle karşı konulmalıdır.

— İtfaiyecilerin yada söndürme ekiplerinin gecikmesi için elden gelen her şey yapılmalıdır. Biraz önce itfaiyeye olay yerinden çok uzak bir yerde de yangın çıktığı şeklinde telefonla uydurma alarm verilerle gecikme sağlanabilir ve yangın söndürme ekipleri şaşırtılabilir. Ele geçmemek için bütün bu işlemler büyük bir dikkat ve gizlilik içinde yapılmalıdır.

— Hükümeti destekleyen kişilere ait binalara gizlice girilerek boş kat yada odaların kapıları altından benzin yada tutuşturucu maddeler dökülür. Yakıt odayı iyice kapladıktan sonra tutuşturulur. Yangın kuvvetlenmeye yüz tutar tutmaz, bina gizlice terkedilir.

— Bulunması çok güç olan küçük, fakat önemli bir parçası yerinden çıkarılarak yok edilir. Gerek resmî dairelerden, gerekse dikta yönetimine yardımcı olan bütün fabrikalarda işgücünü felce uğratabilmek için elden gelen her şey mutlak yapılmalıdır. Düşman, vatan topraklarından defedilinceye kadar kendisine asla huzur verilmemeli ve her fırsatta tedirgin olabileceği hareketlere başvurulmalıdır.

— Ne yazık ki, yeryüzünün bütün ülkeleri bu tip kişilerle doludur. Bunlar kendi üzerlerine düşen vatanseverlik görevlerini çoğu kereler maddî çıkarıları uğruna yerine getirmezken, vatanı düşmandan kurtaracak tek çıkar yola başvuran ülkücü savaşçılara karşı çıkarlar. Böylelerine verilecek en yerinde cevap:

«Düşman işgali altında sömürülüp yutulmaya bırakılan bir ülkenin zaten mahvolmuş olduğu; zalim düşman yönetimini desteklemenin, eskisinin yıkıntıları üzerinde yeni bir ülke kurmak amacıyla ona karşı savaşmaktan daha kötü ve iğrenç olduğu; köy, kasaba ve şehirlerdeki o lanetli duvarların vatanseverlere birer zindan olmasına göz yummaktansa, buralarda kahraman ve fedakar kişilerin akıtacağı kanlarla yeni ve şerefli duvarlar yükseltmenin daha yerinde olacağı» dir..

— Böyle bir subay gerillacıları izleyen düşman birliğinin kuvveti, subaylarının adları, ellerindeki malzeme ve silahların cins ve miktarı, ileride kamp kurulması düşünülen yerler, birliğin varacağı hedef ve moral durumu v.b. gibi konularda bilgi verebilir.

Yapabileceği en yararlı hizmetlerden birisi de, kendisinin bir savaş görevine atanmasını sağlamaktır. Böylece, düşman garnizonunun çok daha zayıf bırakılmasını hazırlayabilir.

layabilir. Garnizonu savunan askerlerin baparmasına uğraması için elinden geleni yapabilir. Örneğin, garabonda gayet az cephane bırakır ve burayı savunmaya da birlikteki en beceriksiz ve korkak çavuş yada onbaşlardan birini yada bir kaçını sorumlu olarak bırakabilir. Kurandaki askerlerin gerillacıların tuzak kurdukları belirli bir saktadan geçmesini sağlayabilir. Bu şekilde gerillacılara yardım eden bir düşman subayının sağlayacağı sonuç ve başarıyı, birbirinden yürekli on gerilla subayı düşmanın göğüs göğüse çarpışmakla dahi sağlayamayacaktır. Bu bakımdan, gerillacılar için casusluk yapan bir düşman subayının, kendisini daima onlarla savaşa azmi ile dolu ve gerillacıların can düşmanı imiş gibi göstermesi yada tanıtması gerekir.

● Gerillacılar herhangi bir bölgeyi ele geçirdikten sonra ne gibi görev ve hizmetleri yerine getirmelidirler?

— Ele geçirilen bölgeye ani düşman saldırılarını önlemek için, aldıkları yaraları yada yorgunlukları dolayısıyla uzun yürüyüşlere katılamayacak durumdaki gerillacılar, küçük gözleme ve devriye postaları kurular. Böylece diğer gerillacılar hiçbir korku yada kuşkuyla olmaksızın kendi görevleriyle uğraşabilirler. Haber Alma Bölümü gerekli bilgileri toplar. Harekât Bölümü civardaki köprü ve geçitlerin yerleri hakkında bölge halkını sorguya çeker ve bunların yerlerini ellerindeki haritalara işler. Sabotaj Bölümü, yeni gruplar kurar ve bunlara gerekli talimatı verir. Savaşçı Toplama Bölümü, yeni gönüllüleri birliğe kaydeder. Eğitim Bölümü derhal bir eğitim alanı düzenler. Silah Bölümü birlikteki bütün silahları teker teker gözden geçirir ve gerekenleri onarır. Cephane Bölümü, cephanenin konacağı ve silahların saklanacağı yerleri seçer. İkmal Bölümü de mevcudu azalmış ve ihtiyaç duyulan her türlü malzemeyi kararlaştırıp bunların bulunması için harekete geçer.

● Zafere yaklaştıklarını gören bir gerilla yüzbaşısının yapması gereken en önemli işlerden birisi de nedir?

— Böyle anlarda bir gerilla yüzbaşısının omuzlarına düşen en önemli görevlerden birisi de, birlikteki eski savaşçılarla çiçeği burnundaki gönüllülerin birbirlerine kamamalarını sağlamaktır. Yüzbaşı birliğe katılan savaşçılara ilgili olarak günü gününe bir personel listesi tutmak ve birliğindeki savaşçıları son dakikada «zafer alay» na katılmayı arzulayan yeni gönüllülerden ayrı tutmalıdır. «Son dakika gönüllüleri» nin teker teker fotoğrafları çekilmeli ve hizmet sicilleri kendileri tarafından imzalanmalıdır. Bütün bu işlemler tamamlandıktan sonra durumlarının sağlanması için bir Soruşturma Komitesi görevlendirilmelidir.

● Zaferden sonra düşman usakları nasıl cezalandırılır?

— Gerilla grubu komandanı, yakın düşman usaklarını kendi elleriyle cezalandırmak şeklindeki arzusunu önlemek için bütün gücünü harcamalıdır. Şüpheli ve suçlu kişilerin hayatları güvenlik altına alınmalı ve gereğinde kendilerini savunmalarına izin verilmelidir. Çünkü halkın öldürmek isteyeceği kişi, gerillacıların zafere ulaşmaları için onlar hesabına casusluk yapan, onlara yararlı olan ve sırf bu yüzden düşman yönetimine bağlılık göstererek hayatını tehlikeye atan biri de olabilir.

● Zafere ulaşıldıktan sonra gerillacıların karşısına dikilen en büyük tehlike nedir?

— Gerillacıların karşılaştığı en büyük tehlike, zafere kazanmakla her şeyin tamamlandığı şeklinde bir düşünceye kapılmalarıdır. Düşman kuvvetleri ve onun hizmetindeki karşıdevrimciler bozgunu asla kabul etmeyeceklerdir. Çizmelerimizin tabanını olanca kuvvetimizle bir yılanın zehir saçan ensesine bastırduğumuzda, yılan tekrar üstümüze saldırmak ve zehirli dişlerini etimize geçirmek üzere gereken kuvveti toplayabilmek için kıpırdanacak ve sağa sola hareket edecektir. Bu örnekte yılan «katolik papazı» nın ta kendisidir. Yılan, yani katolik papazı, İspanya halkına karşı korkunç cinayetini işledikten sonra, şimdi de aynı şeyi bütün bir Amerika kıtasında yapmaya uğraşmaktadır.

Gerillacı, alının teri ile kazandığını kendi ZAFER'ini düşmandan koru ve yücelt!

Gerillacı, ne papazların ne de düşmanı destekleyen çıkarıcı çevrelerin sözlerine kanıp onların tuzakına düşme!

Gerillacı, binbir kahramanlıkta canını dişine takarak kazandığını ZAFER'ini bahtılamak için şeytanın sarfedeceği bütün gayretleri teker teker başarısızlığa uğrat!

Zındandakileri unutmamak!

YAPTIGININ devlet görevi olduğu iddiasındaki adam durmadan özür diliyordu. İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü'nden. Çünkü saat gecenin birini geçmekteydi, günlerden 17 Temmuzdu, ve sorduğu soru, her ne kadar devlet görevi yapmakta olan bir polis tarafından sorulsa bile, bir saldırı planının öncesi olma niteliğini taşıyordu. Özürler birbirini takip etti ve Rektörün isteğiyle esasa geçildi.

— Rica ederim efendim, ne istiyorsunuz?

— Şey efendim, ben komiser... şey diyecektim. Özür dilerim efendim, gecenin bu saatinde rahatsız ediyorum. Fakat önemli efendim. Geçen yıl da açıklamıştınız Teknik Üniversite yurdu Üniversitenin dışındadır, değil mi?

Rektör telefonun diğer ucunda şaşırarak vereceği karşılığı düşünüyordu. Akıldan, geçen yıl basında yer alan cevabı geçti. Tekrarlamaktan başka çare yoktu. O la öyle yaptı.

— Evet, üniversitenin dışındadır. Ama yalnız yurt bölümü üniversitenin dışındadır.

Bu sırada Veysi Sarısözen ve bir kaç arkadaş Amerikan 6. Filosunu tekrar Dolmabahçe önünde görmekten

kızgın kendi aralarında Akşaray'da tartışıyorlardı. Soför Fahri Ağabey'i gördüler. O da girdi tartışmalarına. Bu ara, trafik Taksim tarafında aksadığını öğrendiler. Teknik Üniversite'de bir olay olabileceği düşüncesi hakim oldu konuşmalara. Hep birlikte Fahri Ağabey'in arabasına doluştular. Bir kısmı yorgunluğun da verdiği isteksizlikle otomobile binmeyip ayrıldılar.

Teknik Üniversiteli öğrenciler şaşkınlık içindeydiler. Opera Oteli'nin önü saat 23.00'den beri kafaları beyaz miğferli polislerle dolu idi ve bir sivil kapılarının önünden iki arkadaşlarını alıp polislerle teslim etmişti. Adam üçüncü saldırısında öğrenciler tarafından içeriye alınmıştı ve tartaklanmıştı. Tartaklanınca kendisinin sivil bir görevli olduğunu söylemişti adam. Öğrenciler bir odada bir süre konuştuktan sonra takas yoluyla polisi serbest bıraktılar. Saat bir geçmekteydi ve öğrenciler aralarındaki bir konuşmadan sonra Rektöre telefon açmayı karar altına aldılar.

— Efendim, rahatsız ediyoruz. Ben öğrenci birliği yetkililerinden... Arkadaşlar polis telsizinden duymuşlar, üniversiteye saldırma ihtimali varmış.

— Ben, saldırı filan bilmiyorum ama, bana yurdun üniversiteye dahil olup olmadığını sordular. Ben de dahil değildir dedim. Hem yavrucüğüm siz...

Telefondaki öğrenci kızdı, sinirlendi, bir şeyler söylemek istedi. Bu arada Rektör Karafakioğlu konuşmasına devam etmekteydi.

— ... ben, zaten geçen yıl da bu durumu söylemiştim. Yurt binası üniversitenin dışındadır. Ben, yarın sabah gelirim bu meseleleri konuşuruz.

Ve polis, komiserin teslim edilmesinden bir süre sonra yurda saldırdı. Bilinen olaylar oldu. İkinci kat penceresinden atılan Vedat Demircioğlu komaya girerek dört gün sonra öldü. Bu saldırıda tutulup götürülen 30 öğrenci ve işçi arkadaştan 28 i çeşitli tarihlerde serbest bırakıldı. Şu anda, yani olaydan birbuçuk ayık bir süre geçmesine rağmen, iki öğrenci Veysi Sarısözen ve Jak Menage ile o sırada sokaktan geçmekteyken yakalanan bir işçi Coşkun Vahdet Özkan, tutuklu bulunuyorlar. Hâlâ yargılanmadılar. Sadece ilk sorguları yapılmış durumda. Mahkemeye ne zaman çıkacakları, serbest bırakıldıkları için

memleketlerine yada staja giden 28 öğrencinin İstanbul'a dönüp yeni sorguları yapıldıktan sonra belli olacak. Bu sorguların sonunda belki de mahkemeye çıkarılmadan serbest bırakılacaklar. Ama sadece polisler tarafından verilen tanıklık ifadelerine dayanarak o günü beklemek zorundalar. Çünkü Opera Oteli önünde mevzilenmiş olan polisler oradan en az sek. sen metre ilerde olan bir kalabalık içerisinde bulunurlar arasında Jak Menage ve Veysi Sarısözen'in lidesi olarak emirler verdiklerini söylüyorlardı. Saatin gecenin ikisi üçü olması da bu tanıkları yanıltmıyordu. Hattâ aralarından bir kısmı sanıkları daha önceden tanımadıklarını söylüyorlardı. İçerde olan üçüncü kişinin neden hâlâ tutuklu olduğu ise tanık ifadelerinde bile tam yer almıyordu. Çünkü tanık polisler Coşkun Vahdet Özkan adındaki işçinin öğrencilere önderlik ettiğini ve onları yönettiğini söylemiyorlardı. Ayrıca diğer bazı olaylarda mal bulmuş gibi üzerine çullanıp büyük bir özenle işçileri Bakanı tarafından basına açıklanan TİP üyeliği özelliğini de taşıyor bu işçi. Ama yine de hâlâ tutukludur.

Osman S. AROLAT

Türkiye'de Sosyal Sigortalar var mı

AYDA 250 LİRA İLE ÖLÜME TERKEDİLDİ

YILLARINI Doğaz kıyısında Kendir Fabrikasına vermiş Sadettin Tekiş'in, umudunu bağlamış gülünç rakamlara... «Sen,» demişler, «ancak şu kadar para edersin. Şu kadar para verir, çalıştırır sen!» Sadettin de zavallı, kimsesiz, «arkasız» bir emekçi. Ne yapacak? Tutup girmiş fabrikaya... Çalışmış ha çalışmış... Anadolu geleneği, iş gücü sahibi olanlara kız verir. İş olsun da ne iş olursa olsun. Eline ücret geçsin de ne kadar sömürülürse sömürülsün; bu önemli değil. Bununla ilgilenmez bile Anadolu geleneği. Tutup Sadettin kardaş da gelenek öze evlenmiş... Ev açmış... Derken çocuk çocuğa karışmış. İki çocuk, bir karı, bir de kendisi. Oldu mu Tekiş ailesi 4 kişi... Gülmüş rakamlara başlamış talim etmeye... Ama buna rağmen hayatı tatlı hayatından memnun. Öyle görünmeye çalışıyor. Biliyor ki, Sadettin, hayatından memnun görünmeyenleri bu ülkede kovuyorlar. Daha fena hallere sokuyorlar. Bir cins işkence ediyorlar. Ne yapsın, zavallı. «Bu dün-

ya Sultan Süleyman'a kalmadı diyor içinden. «Böyle gelmiş, böyle gitmez» diyor. «Bu kavanoz dipli dünya elbet birgün bize döner» diyor... Diyor ve bekliyor Sadettin. Ama ne görsün? Gelen bir acayip dünya. Gelen kör dünya... Gelen, giden den bin kez kara... «Eski günler ne iyiydi» diye düşünüyor Sadettin. «Eski günler ne iyiydi...» Oysa eski günler iyi olmazdı. Oysa hayat sürekliliğe ikiye göre değişiyordu. Gelişiyordu. Tarihsel gelişim hızı, güzele, iyiye dönük hızı emekçi sınıfların dünyasına ışık sermeye başlıyordu. Bu, bütün dünyada, bu sömürü-dışı dünyasında hep böyleydi. Ama gel gör ki, bizim ülke böyle miydi? Bizim ülkede yeni daima eskiyi aratıyordu. Onun için uydurulmuştu, «Gelen gideni aratır» diye.

Arahsız yirmi yıl sömürüştü fabrika işçiliği. Arahsız yirmi yıl, bir de gıda yetersizliği bir de çoluk - çocuk derdi, bir de geçim sıkıntısı. Ne yapar insanı yirmi yıldır? Ne yaparsa Sadettin'i de o yapmış. O hale sokmuş, o uğursuz kanser, yedi başlı kanser!

Hastane kapılarına kalmış artık Sadettin... Hastane kapılarına kalmak ne demektir? Bizim Anadolu insanı hâkim ile hekimden korkar. «Tanrı hâkim ile hekimle düşürmesin» der, Anadolu insanı. Hâkim'e düşürmemek ta kadı döneminden kalma. Kadılar, Osmanlı kadıları Anadolu insanının gözünü yıldırmış Oysa bugün öyle değil. Bugün yargıçlar gözümüzü yıldırmıyor. Bugün varlığımıza biraz

Sadettin Tekiş'in geleceğe umutsuz bakan mutsuz çocukları...

da onlara borçluyuz! Hekim ise hemen hemen aynı kalmış. «Tanrı hekimle düşürmesin!»... Düşürmesin ya, düşürmüş işte... Hem de en ağırından... Kanser derdinden... Lafı uzatmak gereksiz... Boşuna yormayalım birbirimizi. Ben bu öyküye kulakları çınlasın Sosyal Sigortalar Kurumunun diye yazıyorum. Bir de okuyun diye, hepimiz okusun, okusun da emekçi paralarına açılan kanalları izlesin diye, ibret olsun diye yazıyorum Sadettin kardaş'ın öyküsünü. Yoksa kendisinin bu öyküye hiç de ihtiyacı yok. Hekimlerin ifadesine göre Sadettin kardaş, o yirmi yılını verdiği kıt kanaat yaşayıp yaşamadığı belirsiz Sadettin kardaş, en çok 6 ay daha cefa çekecek. Altı ay sonra Sadettin kardaş diye biri olmayacak aramızda. Aramızda olmasından huzuru kaçanlar dıysunları. Nasıl olsa «chuzurlular» almış afacaklarını Sadettin kardaştan... Artık feleğe tek bir can borcu kaldı. Onu da ödedi mi öbür dünyaya borçsuz, sapa sağlam göçecek!

Dert bir değil ki, hastalık bir olsun! Sadettin'in kanserine, «anterior, astigmat» komuşmuş. «Sen!» demiş astigmat, «nasıl olsa kanser sömürüyor, bir de ben sömürsem ne çıkar? Bu hale düşmeden önce patron sömürdü, politikacı sömürdü, toplumda akıllı geçinenler sö-

mürdü. Bu kez de bizim elimize düşsün. Sömürsek ne çıkar?» Evet gerçekten kanserle astigmat ortaklaşa sömürüyorlar bu kez Sadettin'i.

Yirmi koca yılın sonunda Sadettin'in eline geçen para sadece 250... lira. Yeter de artar bile! Kapısına düştüğü Paşabahçe Sosyal Sigortalar Hastanesi Sadettin'i «malûlen emekliye» sevk etmiş. Kurum da kendisine üç aydan üç aya ödenmek üzere 750... TL. aylık bağlamış. Yani Sadettin, hasta, kanserli, astigmatlı ve de bakmakla yükümlü olduğu hasta karısı iki çocuğuyla birlikte ayda 1000... lira aylık geçimini sürdürecektir. Utaklık Sadettin'i yukarıda anlatınan gibi çalıştırmış gibi sarmayın sakın. Aldanmışsınız... Sadettin'in şimdi barsakları karın içinde değil, karın dışındadır. Nasıl olur demeyin. Bayağı oluyor işte... Malûlen emekliye sevk edilmiş Sadettin Tekiş'in... barsakları karının dışında, gıysilerinin içindedir! Ona ne bakan var, ne yan bakan!

Evet Sadettin Kardaş 125 lira da kira veriyor. İki odacığa 125 lira. Dört nüfus sadece 125 lira ile her ay geçimini sürdürecektir. İki küçük okula gidecek, karınlarını doyuracaklar. 125 lira ile olacak bütün bunlar. 125 dettin bu kepaşzeliğe dayanamamış da en sonunda sendikasına bildirmiş durumunu. Sendikası

lira ile olacak. Bunun nasılnı, nedenini bilir mi lüks semtlerin kompradoru? Bunun nedenini, nasılnı bilir mi bu yağan tı içinde bulunmayanlar? Bilir mi bunun nasılnı, nedenini Sosyal Sigortalar Kurumundaki beyler? Mevzuat demişler, birtirmişler işini Sadettin'in; Sa-tegebbüse geçmiş. Yazılar yazılmış, dilekler iletilmiş. Bir süre sonra cevaplanmış Sosyal Sigortalar Kurumu. Sadettin sürekli bakıma muhtaç olduğunu ileri sürmüş. Gerçekten de Sadettin sürekli bakıma muhtaç. Sigortada mevzuatında böyleleri için % 50 ek ödeme yapılması gerekir. Mevzuat hazretleri o kadarına müsaade. Ama Sosyal Sigortalar Kurumundaki beyler mevzuattan da gayri müsaade. Onlar Sadettin'e sadece ayda 4 lira fark bildirmişler. Evet Sadettin kardaş sürekli bakıma muhtaç olduğu için ayda 4 lira fazla alacak. Ayda sadece 4 lira fazla. Bari Sadettin akıllılık etse bu dört liranın bir kısmını komisyon olarak verse beylere. Öyle ya ne yapacak bu kadar fazlalığı?

Hekimlerin ifadesine göre altı ay sonra şu dünyadan göçecek olan Sadettin kardaşın durumu bu. Sosyal Sigortalar Kurumunun durumu bu. Canım iktidar kapitalist olduktan, a-çıkgözler kapitalizmin usaklığını ettikten sonra ne işe yarar Sosyal Sigortalar Kuru-

ALİ FAİK CİHAN

Gençlik için

STRATEJİ VE TAKTİK

Bütün kitapçılarda

Ant Der: 513

İYİ İNSANLAR

Adam, öğretmen, Aydın'dan ahyorlar, Bitlis'e sürüyorlar. Sebebi, öğrencilerine «sinsi sinsi sosyalizm» propagandası yapmak. Nasıl yapırsa bu «sinsi sinsi sosyalizm» propagandası bir amirleri biliyor onu, bir de sürenler. Oysa «sinsi sinsi kapitalizm» propagandası yapsa kimsenin bir diyeceği olmayacak. Belki de Aydın'da yan yatıp keyif sürecektir.

Neyse, kalkıp Bitlis'e gidiyor.

Karısı da öğretmen.

«Ben Bitlis'e seve seve gidiyorum. Eğer orada kalacaksam, eşimi de aldıracağım. Ordan başka yere sürecekseniz, hiç olmazsa onun rahatını bozmayayım...» diyor amirlerine.

Amirleri de:

«Ne münasebet efendim, bu çocuk oynacağı değil, vatan görevi...» diyorlar. Öğretmenliğin tüzüğünde, yönetmeliğinde varmış; koca bir yere sürülünce —pardon, tayin edilince— eş de gittiği yere gidebilirmiş.

Bir kaç ay sonra eşini de aldırıyor. Eşinin geldiğinin haftasında, sen misin getirtten, bu sefer kocayı Diyarbakır'a sürüyorlar. Kadın ve çocuklar kahyorlar mı ortada —yahut Bitlis'te—.

«Yahu benimle oynıyacaksınız, ne diye eşimi Aydın gibi bir Batı vilâyetinden mahrum edersiniz? Çocuklar orada okulda okuyordular. Bir çevreleri vardı. Alışıktilar Aydın'a...»

Dinliyen olmuyor.

Bir yanda sürgüncü amirler varsa, bir yanda da Danıştay var. Sağolsun Danıştay!.. Başvuruyor Danıştay'a. Bu sürgünün gereksizliğine ve usulsüzlüğüne dair karar alıyor. Kıymetli Amirler Danıştay, Manıştay dinlerler mi? Kollarını bile kıpırtatmıyorlar.

Ayrıca Danıştay:

«Adam propaganda yapıyorsa, mahkemeye verin, böyle idari tasarrufla, adamı ordan oraya süremezsiniz...» diye olayı belgelendiriyor.

Karısından, çocuklarından uzak kalan öğretmen canına tak diyor. Onun canına tak diyor, eşinin canına tak demiyor mu? O da öfkeleniyor. Tutuyor bir mektup yazıyor amirlerine:

«Bir yıl içinde, kocama üç, bana iki

vilâyet değiştirttiniz. Biz de insanız. Bizim de çocuklarımız var. Bizim çocuklarımız da okuyorlar, eğitime muhtaçlar. Başlarında babalarını görmek isterler. Babalarının koruyuculuğuna ve eğitimine muhtaçlar. Hadi ona çektiirmek istiyorsunuz. Bizim günahımız ne, bize niye çekti-riyorsunuz? Aynı zulmü size yapsalar, birisine anlatsanız, buna hangi vicdan elverir? Sonra bu sosyalizm de nerden çıktı? Gazetelerde herkes, hergün yazar çizer, onlara bir şey yapamazsınız, ama onların yazdığını bizim babamız okudu, başkasına okuttu mu suç olur. Hanım yaptı, kaza; hizmetçi yaptı, kabahat... demeye geliyor bu... Böylesine adaletsizlik nerde görül-müştür?»

Tabii, cevap veren olmuyor.

Bu da bir başka hikâye:

Bir tüccar yazıhanesinde oturuyorum. Benim gibi başkaları da var. Yazıhane sahibini bekliyoruz. Bu sırada konuşmaları dinliyorum.

«Allah razı olsun (...). Beyden. Çok iyi insan. Geçen gün ziyaretine gitmiştim. Hal hatır sorduktan sonra:

«Na'pıyorsun?» dedi.

Sağlığına dua ettim.

«Biraz çimentoya para yatır...» dedi.

«Beyfendi, para bizde ne gezer?»

«Sen dediğini yap...»

«Yapayım ama, para yok...»

«Ben (...). Beye söylerim. Sana biraz kredi versin.» (Burada bir banka genel müdürünün adını söyler.)

Gittim adama:

«Bana biraz para...» dedim.

«Olur, zaten Beyfendi telefon etmişlerdi.»

Söyledim ihtiyacımı, verdi. Allah ondan razı olsun. Aldık parayı. Çimentoya yatırdık. 50 bin torba çimento aldık 890'dan. Aradan bir ay geçti. Piyasa çimento darlığı çekiyor. Kıvrınıyorlar. Neyse 14'ten hepsini sattım. Çıktı bizim yazlık masraf... Dünyada ne iyi insanlar var değil mi?»

Bir birinci hikâyeyi dinledim. Bir de ikinciyi... Dünyadaki iyi insanlar, kötü insanlar hakkında tam fikrim oldu. Ben de dünyayı, insanları öğrendim. Siz de öğreniniz. Onun için yazdım bu iki örneği.

FKF İstanbul Sekreteri V. Sarisözen ve arkadaşları hapishane avlusunda

SADETTİN TEKİŞ
— Günlerini sayıyor! —

mu? Ne işe yarar devletçilik uygulaması? Kapitalist düzenin sosyal sigortaları elbette ki onların çıkarına işleyen bir çark olacaktır. Cart curtla bu işler olsa kimin aklına gelirdi sosyalizm, sosyalizm diye...

Düzen bir yerde aksamış, kapitalizm bir yerde su koyvermiş de böyle çıkmış ortaya sosyalizm.

Sömürün ha beyler emekçiler, yaşıyorken sömürün, hastayken sömürün, hattâ öldükten sonra da sömürün. Ta hiklerine kadar sömürün; şurada ne kaldı ki, bu paşalık düzeninin ömrü o-larak? Hep birlikte toparlanacağınız günlere kadar rahat rahat sömürün. Kalmamış gözleriniz arkada. Yazık olur...

Kâni ŞENGÜL

“Sonora,, Skandalı!

GEÇEN yıl Amerika'nın «Sonora-64» adlı Meksika tipi buğdayın Türkiye'de ekimini sağlamak için yaptığı baskılar sonunda, Demirel ve Tarım Bakanı Dağdaş başta olmak üzere bütün yetkililer, «Sonora-64» ün propagandasını yapmağa, broşürler hazırlamağa, deneme ekimlerine girişmeğe başlamışlardı.

Oysa, Amerika'nın her dostça (!) teklifinde olduğu gibi, «Sonora-64» adlı buğdayın empoze edilmesi de birtakım emperyalist hesaplarına dayanıyordu: Damping ile dünya pamuk piyasasına hakim olan Amerika, bazı ülkeleri pamuk yerine buğday yetiştirmeye teşvik ederek saf dışı edip dünya pamuk tekelini tamamen eline geçirmek istiyordu. Türkiye'den başka Hindistan ve Mısır da pamuk yerine tahıl yetiştirmeye teşvik edilmekteydi. Ayrıca, besin değerinin düşüklüğü, bu buğdayın «gıda emperyalizmine» hizmetini de sağlıyacaktı. Üstelik, bilim adamları Türkiye'deki doğal şartların ekime elverişli olsa bile, umulduğu kadar ürün alınmasına engel olduğunu ortaya koymuşlar, bütün emperyalistçe oyunları da açıklamışlardı.

Propagandalar, birçok bölgelerde köylümüzün «Sonora-64» ekimine, hattâ bazı bölgelerde pamuğa tercih edilmesine, zeytinliklerin ve narenciye bahçelerinin dağıtılıp «bol mahsul, bol kazanç» umuduyla, yine «Sonora-64» e sarılmalarına yol açtı.

Günü gelip de n' sonuç vereceği belli olmayan ekimlerin yetersizliği ise, Tarım Bakanının tantanalı törenler düzenlemesine, davullu - zurnalı bayramlar ilan edip tarlalar içinde halaylar çekmesine, buğday ihracata geleceği yolunda beyanatlar vermesine vesile oluyordu.

Ne var ki hasat sonrası kesin sonuç alınca, «Sonora-64» ün tam bir fiyasko verdiği ortaya çıktı. Tarım Bakanının beyanatlarının aksine, Toprak Mahsul-

leri Ofisi Genel Müdürü Adem Karaelmas, Başbakan'a bir rapor vererek «buğday ithalinin zorunlu olduğunu» bildirmişti. Bunun üzerine bir toplantı yapılmış, Başbakanın, Ticaret ve Tarım Bakanlarının, TMO Genel Müdürünün ve eskiden TMO Genel Md. yardımcılığı yapmış olan Ankara Belediye Başkanı Ekrem Barlas'ın katıldığı toplantıda alınacak tedbirler gözden geçirilmişti.

Ankara'daki toplantıdan sonra, 400 bin ton ekmeçilik buğday ithali gerektiği, bunun için TMO'nun ihracatçı ülkelerle temasa geçtiği açıklanmıştır. Serbest döviz karşılığında almak zorunda olduğumuz buğdaylar konusunda, önce yine Amerika ile pazarlıklar yapmak üzere Ofis'in Washington temsilciliğine talimat verilmiştir.

Tarım Bakanlığının ekilen 8 milyon 100 bin hektar toprak için hesapladığı 10 milyon 300 bin tonluk verim, bu rakamın çok altına düşmüş, Ofis geçen yıl Ağustos ayı içinde 720 bin ton almıştı, bu yıl 470 bin ton almıştı.

Öte yandan, geçen yıl «Sonora-64» için ithal edilen 20 bin

ton civarındaki tohumlukların bozuk olduğu, yeni tohumluk seçimi için kalabalık bir heyetin önümüzdeki günlerde Amerika'ya gideceği de açıklanmıştır.

Bütün bunlar, Amerika'nın emperyalizmini serbestçe yürütmek için, pek isabetli olarak Dağdaş'ı seçtiğini göstermekte, İzmir Fuarındaki Amerikan Pavilyonunun girişinde de «Tarımda Reform» yazısı ile birlikte, dev panolarda Dağdaş'ın fotoğrafları sergilenmekte, başlıkları açıklanmaktadır. Böylece Dağdaş, hizmet ettiği Amerikalılar tarafından mükafatlandırılmış olmaktadır.

Geçen haftanın başında basının açıkladığı «Sonora-64» skandalı, daha önce Sonora'ya karşı çıkıp da «bolşeviklik» le suçlananların tepkisine yol açmıştı. Bu konuda en yetkili bilim adamı, besin ve beslenme uzmanı Doç. Dr. Osman N. Koçtürk, TÖDMF'de düzenlediği basın toplantısında şu açıklamaları yapıyordu:

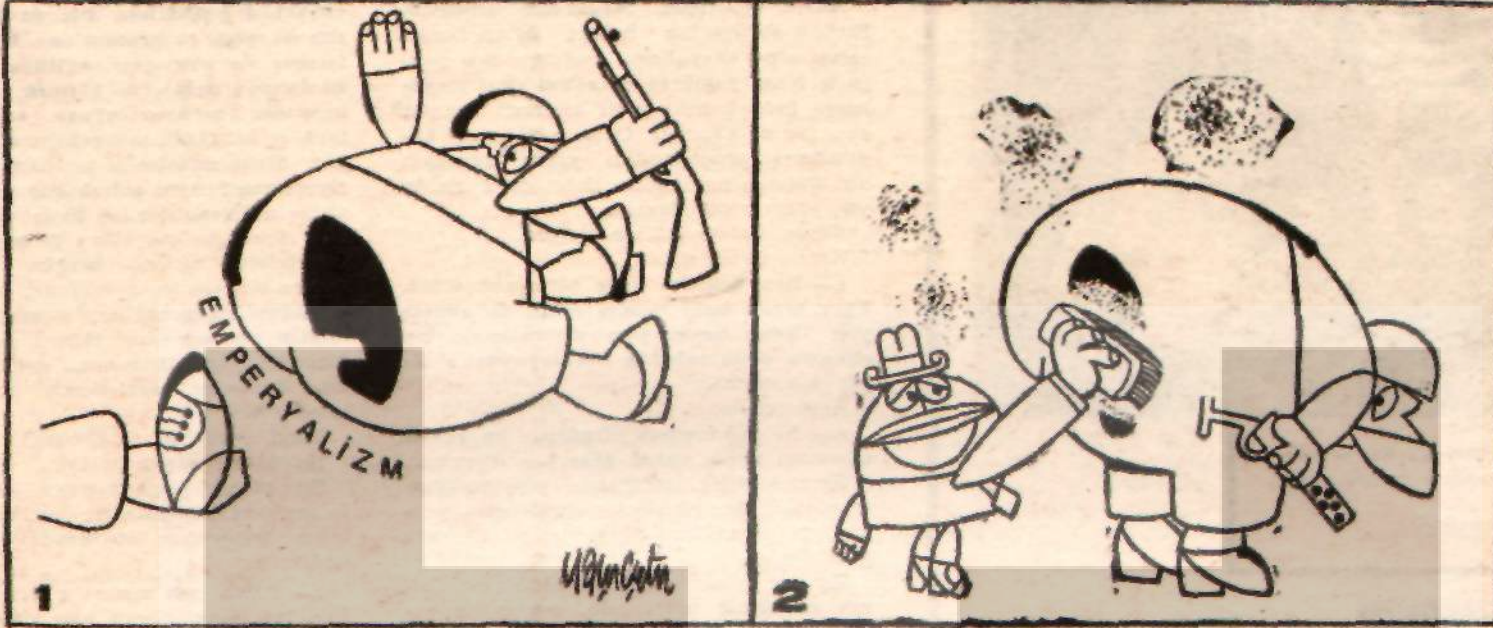
«Bol miktarda gübre ve tarım ilacı kullanılmaması gerektiren bu buğdayı yurdun her tarafına, özellikle pamuk ekim alanlarına

dağıtan Tarım Bakanlığı, Amerikan ilaç ve gübre fabrikalarının zengin ederken zavallı üreticiliyi taktatını aşan borçlar altına sokmuştur.

Çukurova ve Ege'nin en verimli topraklarını, kaba ve besleyici değeri düşük buğdaya tahsis ederek, pamuk üretimini baltalamış olan Tarım Bakanı, son durum dolayısıyla hükümetini de güç duruma sokmuştur. Anayasa'nın 52. maddesi gereğince, halkın gereği gibi beslenmesinden sorumlu olan hükümetler, zaten ekmekten başka yiyecek birşeyi olmayan işçilerin, köylünün ve fakir halkın çoğunluğunun yaşantısını daha da güçleştirmektedir.»

Bütün bu uyarılara karşılık, Demirel halkın ekmeği ve sıhhati ile oynama pahasına, sorunu ciddiye almamakta, Sonora ile ilgili ikazlarda bulunan solcuların hakkı çıkmasına da sinirlenerek «buğday ithali» konusundaki soruları, kendine özel mantığı ile «ithal edilmesi gerekirse ithal edilir. Aç kalacak değiliz ya» diye cevaplandırmakta, «randımanın kimsenin ihtisarında olmadığını» belirtmek zorunluluğunu da duymaktadır.

KIESNGER'İN TÜRKİYEYE GELİŞİ VE ALMAN FAŞİZMİNİN EMELLERİ ...

Hüseyin BAŞ

ÇEKOSLOVAK krizinin yatışma yoluna girdiği şu sırada Batı Almanya Şansölyesi Kurt Kiesinger Türkiye'ye resmi bir ziyaret yapmaktadır. Şansölye ayın başında Bonn'da Türk gazetecilerini kabul etmiş ve ziyaretinin Türk - Alman askeri ve siyasi işbirliğinin daha da geliştirilmesinde oynayacağı rolü belirtmiştir.

Kiesinger'in Türk işçileriyle ilgili İleriye ve daha çok eğilimlere su serpmeye matuf sözleri yine belirsiz, gartlara bağlı ve fazlasıyla muğlak. Ekonomik yardım vaadlerinin ise ekonomik krize hızla sürüklenen Türkiye'nin yarasına merhem olmayacağı hakkındaki kanaat da yaygındır.

Demirel'in, Kiesinger'in şahsında «sarılacak bir yılın» bulduğu bu kez de hayli şüphelidir. Gerçekten de Federal Almanya'nın bugün içinde bulunduğu ekonomik durum, aşklarının kelime merhem olmaktan uzaktır. «Alman mucizesi» devrinin artık kapandığı bilizat Almanlar tarafından da kabul edilmektedir. Öte yanda, temelde zaten «faul» olan ve aslında AP politikasının zaafının abidesi sayılan «emek ihracatı» konusunda beslenen özlemin ise, yine bilizat Almanya'nın ekonomik durumu ile ilgili bulunması dolayısıyla AP yönünden gerçek «umutlara» taşınmadığı açıktır.

Bununla birlikte, uzun yıllardır doğu ülkeleri yönünde sürdürdüğü intikamcı politikası, Avrupa barışını tehdit eden Oder - Neisse ötesi istekleri, nükleer güce elini atmak konusundaki bitip tükenmeyen çabaları, gün geçtikçe gelişen gizli - açık militarizmi ile Amerika'nın Avrupa'daki bu en sadık müttefikinin Türkiye'nin kapısını boğuna çalmadığı da bir gerçektir.

NATO'nun geleceğinin ciddi olarak tartışıldığı, Avrupa'nın

Çekoslovak kriziyle karıştığı bir sırada, bilinen saldırgan politikasıyla Avrupa barışını sürekli bir biçimde tehdit eden bu ülkenin kapısını «hayır» için çaldığını sanmak safillikten de öte bir şeydir. Zaten bilizat Şansölye de, Bonn'daki konuşmasında, «Türkiye'nin dünya siyasetindeki kilit noktası» özelliğine işaret ederek niyetini açıklamaktan çekinmemiş, hatırla daha da İleri giderek, «Avrupa'da NATO kuvvetlerinin artırılması gerektiğini» öne sürerek siyasetinin «hayır» dan çok «evet» olduğunu belirtmekte hiçbir sakınca görmemiştir.

Demirel'in Kurt'un karşısına «ekuzu» olarak çıkmaması, bu güçlü ve son derece tehlikeli emelleri olan NATO'lu müttefikimizin oyununa, ekonomik krizin denizinde sarılacak bir «yılan» bulma bahasına da olsa gelmesinde, Türkiye açısından sayısız yararlar vardır. Batı Almanya'nın dünyada, özellikle Avrupa'da uzun süredir genel olarak İkinci Dünya

savaşı bitiminde tesbit edilen statükoyu değiştirmeyi amaçlayan intikamcı bir yayılma politikası izlediği bilinmektedir.

Bonn hükümetleri, Adenauer yönetiminde olduğu gibi, Erhard ve şimdi sosyalistlerin de katıldıkları «Büyük Koalisyon» yönetiminde de aynı intikamcı politikanın sürdürücüleri olmuşlardır.

Salırgan, intikamcı yayılma politikasının uygulanması içte ve dışta bütün gereklerinin yerine getirilmesi ise Bonn hükümetlerinin değişmez hedefini teşkil etmiştir.

Gerçekten de Anglo - Amerikan emperyalizminin şahsında sağlam destekler bulan Batı Almanya'nın İkinci Dünya Savaşından bugüne sürdürdüğü politikaya kısa da olsa bir göz atarsak, intikamcı hedefin Bonn politikasının değişmez ve temel bir unsuru olduğunu kolaylıkla farkedebiliriz.

Adenauer daha 1952'lerde nükleer silaha sadece Birleşik Amerika'nın sahip bulunmasından hareket ederek nükleer bir politikanın öncülüğünü yapıyordu. Ama Sovyetler'in nükleer silahı 1953'te elde etmeleri, Adenauer'in «Doğu Almanya» ve Oder - Neisse ötesi emellerini suya düşürmüştü. Bonn, daha sonra bu politikasını batılı müttefikleri aracılığıyla yürütmeye

yolunu seçecekti. 1954 Paris anlaşmaları bu yönde atılmış önemli bir adım oldu. Anlaşma, Federal Hükümet'in bütün Almanya'yı temsil ettiğini ve Almanya'nın birleştirilerek NATO'ya dahil edilmesini içeriyordu. Ayrıca, Bonn, Paris Anlaşması ile «birleşme» sorununu başta Birleşik Amerika olmak üzere batılı müttefiklerine bırakıyordu. Paris Anlaşması'nı izleyen yıllar, Bonn'un Doğu Almanya'yı siyasi, ekonomik ve askeri alanda tehdit ederek dize getirme çabaları ile dolu-

dur. Bonn yöneticileri, Avrupa, dolayısıyla dünya barışını en ciddi şekilde tehdit etmesine rağmen, sosyalist ülkeler ybündeki saldırgan ve intikamcı politikalarını bir an için bile olsa elden bırakmamışlardır. Bu arada, dış ülkelere yönelen saldırgan politikaların içerideki gerekleri de asla ihmal edilmemekte, bir yandan barış çağrıları yapılırken öte yandan silahlanma, Nazi militarizmini kışkırtacak düzeylere ulaşmaktadır.

ZEKERİYA SERTEL'İN ANILARI

Türkiye'nin yarım yüzyıllık siyasi hayatına ışık tutan ve özeti ANT'ta yayımlanmış olan kitap

HATIRLADIKLARIM

(1905 — 1950)

ÇIKTI

310 sayfa, 12,5 Lira

GENEL DAĞITIM: Kemal Karatekin - İSTANBUL
Ant Der: 514

Reklam, işlerinizi saat gibi yürütür

REKLAM VE TANITMA FAALİYETLERİNİZİ
yurt içinde ve dışında
EN ETKİLİ VE EN İSRAFSIZ ŞEKİLDE YÜRÜTMEK İÇİN
Kurumumuz hizmetlerinden faydalanınız

BASIN İLAN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Basın: 69091/512

ALMAN ASKERİ VE ALMAN ÇOCUKLARI
— Hitler Devrinin militarizmi hortluyor! —

Bugün Batı Alman sanayi üretiminin brüt yüzde 40'ını 28 tröst gerçekleştirmektedir. 1953'te Batı Alman sermayesinin yüzde 34'ünü sermayesi 100 milyon Mark'ın üstünde bulunan bir avuç şirket elinde tutuyordu. Bu oran 1966'da yüzde 57'ye, yakın bir gelecekte ise yüzde 75'e ulaşacaktır. Tröstlerin en önemlilerinden biri olan Hermann Joseph ABS'nin tıyagerlerinde 1,2 milyon işçi çalışmaktadır. Ve tröstün yıllık cirosu, Hollanda ve Danimarka'nın birlikteki ulusal gelirlerine eşit olan 78 milyar bulmaktadır. Tröstler, gibi, «uluslararası» silahlanma yarışından da büyük karlar sağlamaktadır.

Bu güçlü ekonomi ve kar peşinde koşan tröstler, Hitler Almanyası'nın zaptettiği toprakların düşünden kendilerini kurtarmamaktadırlar. 1953'te doğu ülkeleri uzmanı F. H. Seraphim Yukarı Silezya Sanayi Kombinasyonu taşıyan anılamında şöyle demektedir:

«Pan-Alman ekonomisi, Almanya'nın doğusundaki endüstriyel, madensel ve tarımsal üretim fazlasını iletme gözden çıkarmaz... Polonya'nın ve Çekoslovakya'nın kömür ve kok üretiminin Batı ile bağlanması düşünüldürse, kömür üretimi Sovyetler Birliğinden yüzde 10, kok üretimi yüzde 35, ham çelik üretimi yüzde 40 fazla olacaktır.»

Öte yandan, Bundeswehr'de Bonn yönetiminde olduğu gibi tröstlerin yönetiminde de çok sayıda «azınlık Nazileri» iş başındadır.

Ünlü ABS, bir Yugoslav mahkemesi tarafından savaş suçlusu olarak 15 yıla mahkûmdur.

Bonn yönetimindeki eski Nazilerin sayısı ise şöyledir:

15 bakan veya sekreter, Alman Ordusu Bundeswehr'de 100 general ve amiral, 828 yüksek hakim, savcı, 245 dışişleri yüksek memuru ve elçi, 297 yüksek dereceli polis amiri.

Amerika ile Almanya'nın kader birliği, Batı Almanya'daki Amerikan sermayesi ve yatırımlarına bakınca daha da iyi anlaşılabilir. Bu, 1964'te toplam olarak 10 milyar Mark'tır.

Ekonomik, politik ve askeri alandaki bu içli - dışılık Batı Alman yöneticilerinin Amerika'yı NATO içindeki oyunlarında olduğu gibi, bütün dünyada sürdürdüğü emperyalist düzenle, savaşlarda büyük sadakatle desteklemelerinin nedenini açıkça göstermektedir. Gerçekten de, Batı Almanya, sadece Avrupa'da Amerikan ekonomik ve politik hegemonyasının destekçisi olmakla kalmamakta, Vietnam Savaşı'na para ve asker olarak da - pilot v.s. yardımı - büyük ölçüde desteklemektedir.

KIESINGER
— Demireli de kafese koyuyor! —

Bu tür saldırgan politikanın yürütüldüğü bir ülkede demokrasiden söz etmek de elbette mümkün değildir. Bir yandan Von Thadden'ın Yeni Nazi Partisi güçlenirken - ki Naziler bilhassa Alman Ordusunda gittikçe artan kazançlar sağlamaktadırlar - öte yandan parlamento dışı her muhalefet insafsızca bastırılmakta, «fevkalâde hal» kanunlarıyla ülke tipik Hitler zamanındaki «robot» ortamına getirilmek istenmektedir. Rudi Dürke'nin yaralanması, öğrenci hareketlerinin kanlı bir biçimde bastırılması, yeni seçim kanunları ile tekelci sermayenin oyuncu olan Hristiyan Demokrat - Sosyal Demokrat Büyük Koalisyonu aracılığıyla yürüttüğü politikanın garanti altına alınması, Batı Alman demokrasisinin örnekleri arasındadır.

«Olağanüstü Durum» Kanunu ise başta sendikal olmak üzere bütün özgürlüklerin köküne kibrit suyu ekmeğe yönelmiştir. İşte ana maddeleri :

- İşçilerin kamplarda toplanması - çalışma kampları.
- İş değiştirmelerinin yasaklanması.

— Haberleşme özgürlüğünün kısıtlanması, telefon, mektup sansürü.

— Toplanma hürriyeti ve grev hakkının kaldırılması.

— Alman Ordusu'nun muhtemel politik grevlere karşı kullanılması.

— Olağanüstü hal parlamentosunun tesisi.

Bütün bu hazırlıklar, «Hitlerci» emellerin gerçekleştirilmesine yönelmiştir.

1905'te İkinci Guillaume «Önce sosyalistleri parçalayın, zarsız hale getirin, gerekirse bu işi kanla yapın. Sonra öteki ülkelere saldırın. Önce değil. Ve acele etmeden...» demişti. Hitler bu öğütleri yerine getirmişti. Sonu belli...

Şimdi Batı Almanya'da olup bitenlere bakanlar, İkinci Guillaume'un öğütlerinden hâlâ medet umulduğunu görmektedirler.

Sermaye hiçbir devirde şimdi olduğu gibi «tek elde» toplanmamıştır. Tekelci büyük sermaye, Potsdam Anlaşmalarına aykırı olarak ekonomik ve siyasi iktidarı elde tutmaktadır. Büyük sermaye «kâr» peşinde iki dünya savaşına körükledikten sonra şimdi müthiş bir silahlanmanın teşvikçisi olarak bir üçüncüsünü hazırlamakta yarış halindedir. Bugün Batı Alman Ordusu, Batı Avrupa'nın en güçlü ordusudur. İçeride küçük bir azınlığın «muazzam» kazancıyla büyük halk kitleleri arasındaki uçurum gittikçe artmaktadır. Bu ekonomik ve politik iktidarın, büyük halk kitleleri zararına, büyük sermaye-

nin elinde toplanmasına yol açmakta ve ortaya çıkan kriz, zor metodlar kullanılarak bastırılmaktadır.

Dış politikada ise Federal Almanya'nın ekonomik ve askeri gücü ölçüsünde politik bir güç olarak ortaya çıkamaması çelişkisi vardır. Bonn bu çelişik durumu değiştirmek için bütün gücünü kullanmaktadır. Erhard'ın Fransa'nın çekilmesine yol açan NATO krizi fırsatıyla NATO içindeki politik ve askeri etkisini artırmak ve dolaylı da olsa, NATO nükleer gücünün kullanılmasında söz sahibi olmak yolunda çeşitli çabalar sarfettiği hatırlanmalıdır.

Bugün Kiesinger, Çekoslovak krizinden yararlanarak Amerikalıların da desteğiyle, aynı politikayı uygulamak istemektedir. Batı Almanya'nın politik, ekonomik ve askeri alanda kaderini güçlü tröstler ellerinde tutmaktadır.

Potsdam anlaşmaları, bu tehlikeyi önlemek amacıyla Alman ekonomisinin «desantralizasyon» edilmesini öngörmüştü. Oysa bugün Batı Alman ekonomisi Amerika'nın desteği ve bizzat katkısıyla tarihte misli görülmemiş düzeylere ulaşmıştır.

Servan — Schreiber konuşuyor

Fransız solu niçin kaybetti ?

«LIFE» Dergisinin Paris Bürosu Müdürü Thomas Thompson ve muhabir Robin Espinasa, Türkiye'de «Amerika Meydanı okuyor» adlı eseri ile tanınan ünlü Fransız gazetecisi ve yazarı Jean-Jacques Servan-Schreiber ile ilginç bir konuşma yapmıştır.

Bu uzun konuşmadan alınan ilgi çekici bölümler şöyledir:

● «De Gaulle'in son Fransız seçimlerindeki başarısının nedeni, halkın pek çoğunun Mayıs devriminden ve onun sosyal hayatta yol açacağı değişikliklerden korkmuş olmasıdır. Seçimlerdeki zafer, De Gaulle'e verilen bir güvenoyundan çok, geleneksel Fransız soluna karşı duyulan güvensizliğin bir ifadesidir.»

● «Şu an için herşey klasik yollardan çözümlenmiştir. Fakat Mayıs ihtilalinin ve işçi grevlerinin ana sorunları henüz cevaplandırılmamıştır. Öğrenciler ve işçiler ücretler yada yeni milletvekilleri için bağırıp çağırıyorlardı. Yetkinin değişik bir şekilde dağıtılmasını istiyorlardı. Bu yeni «sosyal kontrat» tesbit edilene kadar tekrar tekrar avaklanacaklarını ve grevler yapacaklarını sanıyorum.»

● «Mayıs 1968'de tank olduğumuz gibi patlamalar öteki endüstrilemiş ülkelerde kaçınılmaz değildir. Avrupa'nın diğer ülkeleri De Gaulle Fransa'sı kadar, politik, sosyal ve ekonomik bakımlardan sert değildir. Onların evrimi daha kontrol edilebilir, yönetilebilir şekildedir. Fakat öteki ülkelerde de hedefler aynı olacaktır: özellikle kentlerde, hızlı endüstriyel ilerlemelerin insanlara getirdiği kısıtlamalara, baskılara, Avrupa çapında bir cevap bulmak.»

● «De Gaulle, sağladığı ezici, şaşırtıcı zaferle prestijini kazanmıştır. Fakat, yüzeyin altı çok çok değişmiştir. De Gaulle'in bütün iktidarı dış politika idi. Mayıs buhranının ortasında Romanya'ya yaptığı ziyaret de bunu açıkça göstermektedir. Fakat şimdi, Fransa'nın sorunu dış politika değil, iktisaden bir yeniden kurulumdur.»

● «Mayıs ihtilali tahminen bir aylık endüstri üretimine ve Fransız endüstrisinin bir süre için rekabet olanaklarını yitirmesine mal olmuştur. Bu oldukça yüksek bir maliyettir. Fransa'nın ne zaman ve nasıl yeniden Ortak Pazar ve Kennedy planı içerisinde rekabete girebilecek hale geleceğini bilmiyoruz. Bu, Fransız hükümetinin, bu ülkede maaşla çalışanlardan isteyeceği fedakarlığa bağlıdır. Bu ise ancak Mayıs ihtilalinin ana sorunları karşındığı takdirde mümkün olabilir. Halk, daha büyük fedakarlıklara bulunmayı, daha çok yetki sahibi olduktan sonra kabul edecektir.»

● «Fransa, hâlâ, Avrupa'ya liderlik yapabilecek tek ülkedir. Fakat bugün ve gelecekteki pek çok aylar boyunca Fransa, bu liderlik rolünü oynamayı mümkün kılacak ekonomik pozisyona sahip değildir, sahip olmayacaktır. Bu da, «Avrupa inşaatı bir müddet için duracaktır» anlamına gelir. Amerika'nın teşkil ettiği tehlike ise eskisinden çok çok daha büyüktür. Avrupa'ya liderlik edebilecek diğer ülke ise Almanya'dır. Fakat bu liderliğin kabul edileceği zaman henüz gelmemiştir.»

● «Fransa yeniden bir askeri kuvvet olamaz. Bu fikir ölmüştür artık. Bitmiştir. Askeri birer kuvvet olmaya çalışan bütün küçük ülkeler hüsrana uğramaya mahkûmdurlar.»

● «Ekonomik savaş, daha değişik, daha enteresan bir savaş çeşididir. Halk panzerlerin (tankların) gelişini görmez ve korkmaz. Fakat korkmaları gerekir. Amerikan şirketlerinin Fransa'yı istila etmeleri daha sessiz olur. Ama bu istila çok daha uzun sürer.»

● «Ekonomik bakımdan aşağı olan bir toplumda kültür olamaz. Bundan 50 yıl sonra, bir şeyler yapılmadığı takdirde, Amerika müzikten ilme kadar her şeyi kapsayan bir kültür monopolü kurmuş olacaktır. Avrupa'da sanat ölecektir. Her şey kaybolacaktır.»

● «Elektronik beyinlerin bulunması 20. yüzyılın en önemli olayıdır. Nükleer bombalar da vardır, fakat bunlar hayatlarımızı değiştirmez, oysa bir elektronik beyin değiştirir. Elektronik beyinlere adapte olamamış bir toplum saf dışı kalmış demektir. Amerika'da 65.000 elektronik beyin vardır. Avrupa'da ise 5.000 tane. Bunların yüzde 80'i de Amerikan maldır. Pek çok insan burada elektronik beyinlerden korkmaktadır, bu bir Ortadoğu anlayışı. Afrikalılar nasıl otomobili seytan olarak kabul etmişlerse onlar için de elektronik beyin bir seytandır. Oysa elektronik beyin, insan kafasının bir hizmetkârıdır.»

● «Çağımıza ağız, ilk kez akıl tam bir üstünlüğe erişmiştir. Ve endüstriyel dünyada insanların şartlarını kökünden değiştirmek mümkündür. Ve nihayet artık hiçbirşey beyin gücünü yenememektedir.»

ASTURIAS

MIGUEL ANGEL ASTURIAS

«Monthly Review» Dergisi'nden Ira Morris, 1967 Nobel Ödülünü alan Miguel Angel Asturias ile ilgili çeki bir görüşme yapmıştır. Asturias'ın çeşitli edebi ve sosyal görüşlerini ortaya koyan bu görüşmede Ira Morris'in sorularını ve büyük yazarın bu sorulara verdiği cevapları sunuyoruz :

● Adaletin daha geniş ölçüde yerleştiği bir dünya özlemi içinde olan biz Amerikan yazarlar için, sizin gibi gizli ve saklı olmayan ilerici bir kimseye ve bu özelliğini bütün yazılarında belirten bir şahsa en büyük edebiyat armağanının verilmesi görmek gerçek bir sevinç olmuştur. Şimdi sizden şunu sormak istiyorum : Acaba genç Latin Amerikalılar bu armağandan cesaret alarak bundan böyle Latin Amerika'daki hayat hakkında daha samimi ve daha derin yazılar yazacaklar mıdır?

— Böyle bir davranış elbette ki yararlı olur. Benim mançima göre, ilerici genç Latin Amerikalılar gerçekten çok sefil bir durumdaki yurttaşları için daha iyi bir hayat ihtiyacını belirten romanlar ve hikâyeler yaratmak içinde cesaret bulacaklardır. Gençler, bu şekilde hareketleriyle, yalnız millî hayata kavuştuğumuzdan beri mevcut bulunan Latin Amerika'nın edebiyat geleneğini sürdürmüş olacaklardır. Bizim yazarlarımız da daha zengin ve mümbit topraklardan, ürün ve insan bolluğuna rağmen sefalet içinde yaşamış edilen ülkelerden bahsetmişlerdir. Bunun içindir ki, kanaatime, Latin Amerika halkının ve özellikle benim kendi yurdum Guatemala'nın çektiği ıstıraplar hakkında daima gerçekleri dile getirmiş olan bir adamın Nobel Armağanı ile taktif edilmiş olması daha gerçek ve daha samimi edebi eserlere yol açacaktır. Biz, Latin Amerikalılar, her ne kadar çoğu zaman «sibir» edebiyatı ile meşgul olursak da, bu realite ile birleştirilmesi gereken bir sihirdir. Meselâ, benim romanlarımı ele alalım. Ben sihirden bahsettiğim zaman, bu çocuk kitaplarında rastladığımız neviden sihirdir. Benim anlattığım kişiler zulüm ve eziyet çekmiş kimselerdir, ve bu sebeplerle ki sihirden kurtulmak; zalimlere karşı güçlükleri savaşta belki kendi saflarına katılmağa razı olacak biri bulundur ümidi ile realite sınırlarının ötesinden yardım umarlar. Kıssaca söylemek gerekirse, sihirden kendilerini başka biçimde savunma yeteneğine sahip olmayan kimseler için bir korunma silahıdır. İşte romanlarımda ben bunu göstermeğe çalıştım. Bu itibarla, benim aldığım Nobel Armağanının, benim gibi, edebiyata sadece bir eğlence değil, aynı zamanda insanların bir mücadele ve kendilerine reva görülen kötülükleri köküne kadar aracı nazarı ile bakan bütün genç yazarları teşvik edeceğine inanıyorum.

● Sizin Latin Amerika'da büyük yazarlarınız var. Bunların çoğu Latin Amerika halkının daha iyi bir hayata layık olduğu ve bu hakları uğruna mücadeleyle hazır bulundukları hususunda sizlere aynı fikirde midirler?

— Cevap olarak size şu gerçeği belirtmek isterim ki Latin Amerika yazarları vatandaşlarının daha iyi bir hayata erişmelerini sağlamak için mücadeleyle yalnız şu son zamanlarda girişmiş değildir. Bana kalırsa bütün yazarlarımız - tabii gerçek yazarlarımızı kast ediyorum - her devirde yurttaşları için daha iyi ve daha refahlı hayat isteyen romanlar, etüdler, makaleler, ve hatıra şiirler yazmışlardır. Ondokuzuncu yüzyıl örnek olarak ele alacak olursak

Latin Amerikalı birçok büyük yazarın adlarını sıralayabiliriz. Bunların hepsi, yayınladıkları yazılarında adalet istemişler, toprak istemişler, ekmek istemişlerdir. Kıssaca varlığın halk arasında daha adil bir şekilde paylaşılmasını istemişlerdir. Biliyorsunuz ki, kızıldevirli romanları dediğimiz bir çeşit eserlerimiz vardır. Bunlarda kızıldevirli-lerden bahs olunur. Bu roman biçimi onsekizinci yüzyılda ortaya çıkmıştır. Onsekizinci yüzyıldan beri her zaman için kızıldevirli bahtsız yaşayışlarından söz eden kızıldevirli ırkımdan, ya da karışık kanlı «Mestizo»lardan romancılar çıkmıştır. Bunların romanlarında daima aynı yakınlara, aynı adalet isteklerine rastlarız. Bildiğiniz gibi, kızıldevirli Latin Amerika nüfusu içinde en büyük sefalet içinde yaşayan insanlardır. Fakat onların dışında da korkunç bir sefalet içinde bulunanlar da vardır ve bunların durumlarına karşı ilgi gösterecek yazarlar hiçbir zaman eksik olmamıştır. Son zamanlarda daha ileri toplum, meselâ orta sınıf halk yada zengin burjuva sınıfı hakkında yazılardan ve Latin Amerikalı yazarlardan, tabii genç yazarlardan, bir hayli söz edilmektedir. Fakat her şeye rağmen, Latin Amerika halkı için adalet isteyen romanlar

en gerçek Latin Amerika romanları olarak yaşamaktadır.

● Sizde de kızıldevirli kan bulunduğuna göre, bugün Latin Amerika'da hüküm süren ihtilâli ruhun kızıldevirli de içine aldığına inanıyor musunuz? Büyük sosyal ihtilâl hareketlerine kızıldevirli de gerçekten katılıyorlar mı, yoksa bu hareketler yalnız beyazlarla mestizo (melez)lere mi inhisar ediyor?

— Ne yazık ki kızıldevirli, görünüşte bile bu harekâta katılmış değillerdir. Kızıldevirli dört yüzyıl boyunca istismar edilmiş, dört yüzyıl boyunca öldürülmüşlerdir. Meselâ Vietnam'daki Vietnamlının güveni onlarda yoktur. Kızıldevirli bir beyaz veya bir melez (mestizo) gördüğü zaman, onu daima kuşku ile karşılar. Ve biz, kızıldevirli 400 yıldan berisürüp gelen ıstırapını, felâketini bir kaç gün veya birkaç ay içinde silip kaldırmayız. Bu yüzyıllar boyunca kızıldevirli azağı görülmüş, istismar edilmiş ve her türlü kötü muamele ona reva görülmüştür. Meksika, Guatemala, Peru, Bolivya ve Ekvator gibi Latin Amerika ülkelerinde sosyal ihtilâlin karşılaştığı problemlerden biri de budur : Kızıldevirli de kendi ihtilâlini yürütmek ister, fakat onu ilgilendiren şey kendi sosyal nizamında değişiklik sağlamaktır. Yoksa beyazların ya da melezlerin sosyal ni-

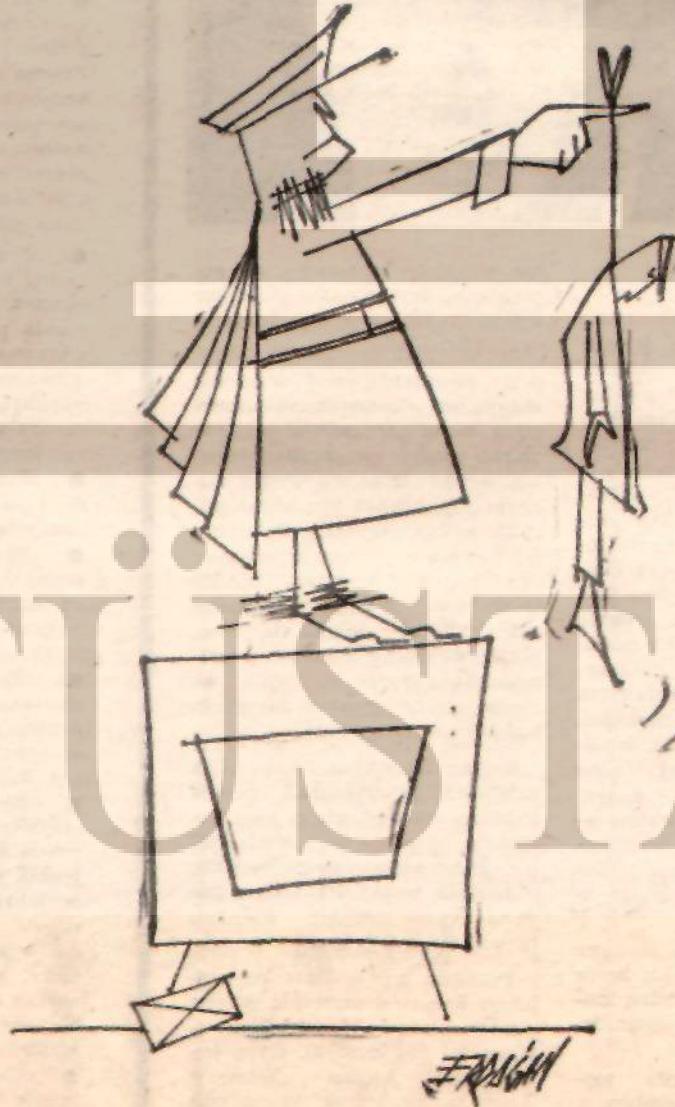
zamında değişiklik yapılması onu ilgilendirmemektedir. Latin Amerika'daki büyük ihtilâli hareketlerini tehdit eden şey bu ikiliğin varlığıdır. Buna rağmen, sanırım Kızıldevirli genellikle beyazlar ve melezlerle kader birliği yapmağa başlamıştır. Kızıldevirli berseyden önce karını doyurmağa çalışıyor ve içini yiyen diğer dertlerini ikinci plana atıyor. Birçok kızıldevirli için başta gelen sorun, yeter miktarda yiyecek bulabilmektir. İnsanlık bakımından da o derece aşağı bir düzeye düşmüşlerdir ki, bugünkü yaşayışlarını sürdürmeye imkân yoktur. Birçok Kızıldevirli kabilelerinde çocukların büyük bir kısmı hastalıktır. Belki siz de bilirsiniz, Latin Amerika'da 100 çocuktan 20'si doğduklarından birkaç ay sonra ölürlere, çünkü gıda yetersizliğinden dolayı nesh bozulmuştur. Güney Amerika'nın bazı büyük ülkelerinde, meselâ Brezilya'da, çocuk ölümleri korkunç bir hızla artmakta ve bunu hafifletecek yol bulunamamaktadır. Belki de bu sefalet durumu yüzünden kızıldevirli de gözleri açılacak ve ihtilâl ruhunu taşıyan beyazlarla melezlerin mücadelesine katılma zorunluluğu duyacaklardır.

● Kızıldevirli dünyanın her tarafında çıkan ihtilâllerin farkında mıdır? Afrikalıların ve sömürge durumundaki Asya ülkelerinin başkaldırdıklarını biliyorlar mı, yoksa dışarıda olup bitenler hakkında tamamen bilgisiz midirler?

— Dünyada neler olup bittiği hakkında az çok bilgiye sahip bulundukları söylenebilir. Eskiden beri böyle idi denemez, tabii. 1966 yılının Ağustos ve Eylül aylarında Guatemala'da bulunduğum sırada, kızıldevirli dünya olayları hakkında çok etraflı bilgiye sahip olduklarını gördüm ve bu bilgilerini nasıl sevgiyle aktardılar. Onların gazete alacak paraları yoktur, üstelik çoğu da okuma bilmez. Sonra onların bu bilgiyi transistörler sayesinde elde ettiklerini anladım. Kızıldevirli çoğunda transistör vardır. Nüfus topluluklarının bulunduğu her merkezde bunlara rastlanır. Onlar daima bu radyoları dinlerler. Neler cereyan ettiğini daima kavrayamazlarsa da, hiç olmazsa şimdiye kadar erişemedikleri dünya ile iligliyi radyo yoluyla kurmuşlardır.

● Şimdi başka bir konuya geçerek yazılarınızdaki sürrealizm hakkında bir soru sormak istiyorum. Eğer yanlış hatırlamıyorsam, «Guatemala sürrealist bir memleketti» demiştiniz ve siz de pek iyi sürrealist bir yazar, ya da sürrealizmin derin etkisi altında bulunan bir yazar sayılabiliyorsunuz. Eserlerinizde bu sürrealizm çeşitli şekillerde kendini göstermektedir; fakat belki de buna özellikle folklor ve efsaneyi en koyu ve en dramatik realizm ile birleştirmenizde rastlarıyor. Bu işte Avrupalı veya Latin Amerikalı yazarların etkisi altında mı kalmış bulunuyorsunuz yoksa bizzat kendinizin bulduğunuz ve ortaya attığınız bir yazı şekli midir bu?

— Bana kalırsa, benim eserlerimdeki sürrealizmden söz eden kimseler bunu Fransız sürrealizmine eşit saymamaktadırlar. Çünkü, Fransız sürrealizmi son derece entelektüel bir nitelik taşır; benimki ise daha çok eski kızıldevirli, Maya'ların, Az-

KONUŞUYOR

ASTURIAS KÖYLÜLERİLE DÂNSEDİYOR
— Guatemala halkının yazarı —

tek'leri ve daha başkalarının konuları ve serüvenleri ile yakından ilgilidir. Bin dokuzyüz yirmilerde Paris'te bulunduğum sıralarda birçok sürrealist dostlarım vardı. Bunlar arasında sayabileceğim bir isim de —ne yazık ki halen ölmüş bulunuyor— değerli dostum Robert Desnos'tur. O zamanlar Desnos gerçekten parlak değer taşıyan bir gençti, ve daima şöyle derdi: «Orada, Güney Amerikalılar arasında hakiki sürrealistler vardır. Sürrealizmi çıkaran biziz. Fakat sürrealist olarak ömür süren Güney Amerikalılardır. Onlar yarı gerçek bir rüya aleminde yaşarlar, ve onların eserlerinde istihalelere ve iki âlem arasında yer değiştirmelere tanık olmaktadır. Başka bir deyişle, onlar rüya âlemini realite ve gerçek haline getirme gücüne sahiptirler.» Evet, Desnos haklı idi. Biz Latin Amerikalı yazarlar hayallerimiz için bir çok çıkış yollarına sahip bulunuyoruz. Çünkü kızılderilinin hayatında bir sihir unsuru vardır. Biraz önce işaret ettiğim gibi, bu hayat aslında çok facialıdır, fakat içinde bulunduğu her türlü sefalete rağmen onu yürüten ve sürdüren kuvvet sihidir.

● Sizin gibi sürrealist sınıfa girebilecek Latin Amerikalı yazarlar yani büyük yazarlar var mıdır?

— Evet, evet. Elbette vardır. Bunlar arasında en başta sayabileceğim Pedro Paramo'nun yazarı olan Juan Fulfo'dur. Bu kitap, kızılderili sürrealizminin muhteşem bir örneğidir. İtiraf etmem gerekir ki benim eserlerimde çok sayıda algılanmamış tipler vardır, ve denilebilir ki edebiyat üslubum biraz fazla züslüdü. Maya'larda olduğu gibi boşluklar bırakmaktan hoşlanmam, ve bu yüzden kelimeler eklerim ve nihayet kelimelerden kurulu bir samanyolu içinde karar kılırım. Fakat Pedro Paramo adlı romanda kızılderili ruhu, gereksiz kelimelerden sıyrılmış olarak, bütün çıplaklığı ile kendini göstermektedir. Bu yazar kızılderili hayatının bütün ayrıntılarının resmedilmiş olduğu küçük tuvaler diye tasvir edilebilir. Sürrealizm alanına giren bazı şairler de dahil olmak üzere, başka yazarlar da gösterilebilir. Kanımca, aslen kızılderili olup da sürrealizm kategorisine giren Perulu büyük şair Cezar Vallejo dikkate değer başarılar sağlamıştır. Bu yazar Latin Amerika edebiyatının en büyük ustalarından biridir. Hatta Pablo Neruda'nın bazı şiir-

lerinde bile sürrealizme rastlarız. Özellikle «Yeryüzünde İkamet» adındaki eserinde hayallerle hakikatlerin harikulade bir şekilde birleştiklerine tanık oluruz. Onu birinci sınıf bir şair düzeyine çıkaran da bu değil midir.

● Latin Amerika'nın siyah derili insanları için ne dersiniz? Onlar da, içinde yaşadıkları bu kotaya Afrika'ya özgü değişik bazı inançlar ve folklorlar getirmemişler midir,

— Elbette ki getirmişlerdir. Amerika'ya ilk defa esir olarak gelen siyahlar Latin Amerika kültürüne kendi kültürlerini, kendi inançlarını ve kendi sihirlerini katmışlardır. Meselâ Brezilya gibi bazı ülkelerde olduğu gibi, Küba ve Haiti gibi Batı Hint adalarında, ve Venezuela'nın bazı bölgeleri ile Ekvator kıyılarında özel bir edebiyata sahip bulunan geniş bir zenci nüfusu vardır. Bu edebiyatta, eğer tabir caizse, her şey daimi hareket halindedir. Bu eserlerde garbılarda gözyaşlarının bir karnaval havası içinde birbirine meze olduğu görülür.

● «Küba» dediniz de sürrealist edebiyattaki yeri hiç şüphe yok ki inkâr edilemeyecek olan bir isim aklına geldi: Aloy Carpentier.

— Çok haklısınız, Carpentier, sürrealizmin son derece etkili altında kalmıştır. O da benim gibi 1926 - 1934 yılları arasında Paris'te yaşamış, ve gene benim gibi, bir çok sürrealist yazar ve sanatkarlarla sıkı ilişkiler kurmuştur. Los Pasos Perdidos (Baga giden adımlar) adlı eserinde bu etki kolayca sezilebilir. Bundan başka, onun çok beğendiğim bir eseri daha vardır. Bu onun ilk yayınladığı eserlerinden biridir; adı da Acie-Yamba-O'dur.

● Aslını bakarsanız bu kitapta Latin Amerika'da zencilerin mitolojisine ait geniş bilgi vardır. Sorularına son vermeden önce size kendi yazılarınız hakkında bir kaç şey sormak istiyorum. Zannederseniz kitaplarınız bir çok dile tercüme edilmiştir, fakat çok yazık ki, İngilizce konuşulan memleketlerde pek fazla tanınmamaktadır.

— Orası öyledir. Sanırım şimdi bütün eserlerim Amerika'da yayımlanacaktır; Hatta bugüne kadar «Amerika aleyhtar»ı damgasını almış bulunan muz sapayine ait üçlü eserim bile, İngilizceye çevrilen ilk eserim El Señor Presidente'dir. Son zamanlarda Mulata de Tal adlı kitabımı da Amerika'da sadece Mulata adı altında yayına çıkarılmıştır.

● «Üçlü eseriniz» in Amerika aleyhinde sayıldığından söz ediyorsunuz. Şimdi artık kanaatları değiştirmi?

— Guatemala'daki muz plantasyonlarının hikâyesi, bunların ortadan kalkması üzerine, tarihe karışmıştır. Muz yetiştiricilerinden en büyüğü olan şirket, benim ülkemden ayrılarak işini Honduras ve Ekvator'a taşımıştır. Aslını bakarsanız Latin Amerikanın muz şirketleri (veyahot şair büyük Amerikan şirketleri) tarafından istismar edilmesi içinde değışen bir şey yoktur; ve bu bakımdan, bu büyük şirketlerin, bu dev tröstlerin Latin Amerika ülkelerine nasıl muamele gösterdiklerini anlattığım bu eserlerim Kuzey Amerikalı okuyucular eline ulaşınca çok ilgi ile karşılanacaktır.

● Şu sıralarda ne yazıyorsunuz, se-rabılır mıyım?

— Bilmek üzere olan bir roman üzerinde çalışıyorum. Adı Allaha İnanmayan Hırsız'dır. 16. Yüzyılın sonlarında ve 17. yüzyılın başlarında Guatemala'da geçen bu hikâyede bir İspanyol grubunun Kızıl derililer arasında nasıl yollarını yitirdiklerini anlatıyorum. Bu tema bana çok romantik görünüyor.

ant yayınları sunar

Nâzım Hikmet'in polemikleri

Kemal Sülker

«Nâzım Hikmet Dosyası» adlı eseriyle büyük Türk şairi üzerine konuşabilecek en yetkili yazarlardan biri olduğunu ispatlayan Kemal Sülker, bu eserinde Nâzım, Hikmet'in her biri başlıca bir olay olan kalem mücadelelerini yansıttıyor. Nâzım Hikmet millî putları kırıyor. Büyük harpte tereyağı ekmek yiyenler. Abdülhak Hâmid, Ahmet Hâşim, Mehmet Emin, Yakup Kadri, Hamdullah Suphi ile çatışmaları. Nâzım Hikmet - Peyami Safa düellosunun bütün belgeleri. Lüks krome, dört renkli ofset kapak içinde - fiyatı 7.5 Lira. Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI P.K. 701 Sirkeci - İSTANBUL. Tel: 27 81 09

32 LİRA BİRDEN TASARRUF

ANT'a derhal abone olmak suretiyle dergimizi yüzde 33, kitaplarımızı yüzde 20 tenzilatlı olarak satın almak ve bir anda 32 Lira birden tasarruf sağlamak imkânına sahip bulunuyorsunuz. ANT'a yıllık abone olanlar 125 Kuruş'luk dergiyi 84 Kuruş'a okuyarak yılda 21 Lira tasarruf edebileceklerdir. Ayrıca bugüne kadar yayımlanmış olan kitaplarımızdan SAVAŞ ANILARI'ni 8, MARKSİZMİN TEMEL KİTABI'ni 4, SİYAH İKTİDAR'ı 6, GERİLLA GÜNLÜĞÜ'nü 8, ORTA DİKER'i 12 Lira ve NÂZİM HİKMET'in POLEMİKLERİ'ni 6 Lira'ya alarak 11 Lira tasarruf edebilirsiniz. ANT'ın indirimli abone tarifesini şöyledir: Yıllık 44 Lira altı aylık 22 Lira üç aylık 11 Lira. Bu büyük tasarruftan istifade etmek için abone bedeli ile istediğiniz kitapların bedellerini «ANT DERGİSİ» P.K. 334 - Sirkeci - İSTANBUL adresine posta havalesiyle göndermeniz kâfidir.

ANT'a DERHAL ABONE OLUNUZ

TÜRKİYE'DE ASKERİ DARBE İHTİMALİ VARMIŞ ...

AMERİKAN Albay Filo-
su'nun yaptığı ziyaretlere
Türk halkının gösterdiği tepki
dünya kamuoyunda da geniş il-
gi uyandırmış ve çeşitli yorum-
lara yol açmıştır. 15 Ağustos ta-
rihli *Foreign Report*'ta 'Türki-
ye'de sağ-sol çatışması' başlığı
altında şu yazı yayımlanmıştır:

'Amerika Birleşik Devletleri
yetkilileri, Türkiye'deki Ameri-
kan aleyhtarı gösterilerden bü-
yük endişe duymaktadır. Yunan-
istan'a karşı uygulanan politi-
kanın eleştirildiği aralarda, A-
merikan yetkilileri Türkiye ile
olan ilişkilerin sararsamasından
çekilmektedirler.

Missouri'ya 4-10 1957'de İs-
tanbul'u ziyaret ettiği zaman,
Türkler Amerikan bahriyelilerini
ni omuzlarında taşıyorlardı. U-
çak gemisi Independence geçen
ay aynı ilmanı ziyaret ettiği za-
man ise Amerikan bahriyeliler
taşlanıp dövmüşlerdir. Olaylar
arasında 20 Amerikan eri yaral-
anmıştır. Gösteriler kısa za-
manda ülkenin diğer bölgelerine
de sıçramış. Ankara ve İzmir'de
Amerikalılara ait binalar ve ara-
balar tahrip edilirken, Trabzon'da
kızıl radar üssüne de benzer saldı-
rı hareketlerinde bulunulmuş-
tur.

Gösteri hareketleri, esas itibarıyla
Türkiye İşçi Partisi (TİP)
ile güç birliğine girmiş olan sol-
cu öğrenciler tarafından hazırlanmıştır.
Partinin gösterileri
hazırlamakta iki-yönlü bir amaç
güdüldüğü söylenebilir.

İlk olarak yurt çapında bir
Amerikan - aleyhtarı akım ya-
ratmak ve ikinci olarak da hü-
kümeti mahcup duruma düşüre-
rek önümüzdeki günlerde 4. Fi-
lonun Türkiye'yi ziyaret etme
yolunda yapacağı talepleri geri
çevirmek zorunda bırakılmaktır.
Böylelikle gösteriler psikolojik
ve stratejik faktörlerin garip bir

Komünist tarifnamesi !

Amerika Türkiye'nin müttefikidir. Ve böyle
kalacak!
6 ncı FİLO Türkiye'nin misafiridir. Ve öyle
olacak!
Türkiyenin:
1 - NATO'dan ayrılmasını,
2 - Amerika'dan ayrılmasını,
3 - 6 ncı FİLO'nun Akdeniz'den gitmesini,
ve kızıl Araplarla kızıl İslavlık arasında Tür-
kiye'nin yalnız kalmasını isteyenler, bazı aldanmış
saflar dışında, komünistlerdir.
Komünistlerin hiçbir istedikleri, hiçbir dedik-
leri olmayacak!

FALİH RIFKI ATAY
(Dünya — 3.9.1968)

birleşimi neticesinde planlan-
mıştır.

Polisin gösterileri önlemek a-
macıyla şiddete başvurmaya yü-
zünden Amerikan - aleyhtarı akı-
m tahminlerin üzerinde bir
hızla yurt-çapına yayılmıştır.
Gösteriler sırasında bir öğrenci
ölmüştür. Polisin daha temkinli
bir tutum takınması halinde me-
selenin çok daha kısa zamanda
çözümleneceği düşünülebilir.
Amerikan yetkililerini böylesine
tedirgin eden İstanbul'da Ame-
rikan-aleyhtarı gösterilerin cere-
yan etmesi değil, hareketin hız-
la bütün ülkeye yayılmasıdır.
Oysa 5 yıl öncesine kadar bu
türden bir gelişme beklenemez-
di. Türk halkının Amerika'ya
kargı tutumunda böylesine ö-
nemli bir değişikliğe yol açan
faktörler şöylece sıralanabilir:

1. Kıbrıs Sorunu:
Ankara ile Washington ara-
sındaki ilişkiler - dönüm nokta-
sını Kıbrıs buhranı teşkil etmekte-
dir. 1964 yılında Başkan John-
son'un müdahalesi neticesinde
Türklerin Kıbrıs'a askeri müda-
halede bulunamamaları Türk
halkı tarafından kolay kolay
affedilecek bir hareket değildir.
Türkler hâlâ o aralarda Türkiye
ve Kıbrıs kıyılarında dolanan
6. FİLO olamamış olsaydı adaya
askerle müdahale ederek sorunu
daha ilk başından kökünden hal-
letmiş olabileceklerini söylemekte-
dirlər. Dolayısıyla 6. Fİlonun
kıyıların ziyaretini Türk halkı
hiç hoş karşılamayacaktır.

2. 454-Antlaşmaları:
Amerika'ya Türkiye toprakla-
rında 45 korma bakla tanyan
çok sayıda gizli antlaşmanın
varlığı Türkleri buzursuz eden
bir başka faktördür. Gerçekten
de Batı-eğilimli Demirel hükü-
meti dahi bu antlaşmaların tek-
rar gözden geçirilmesi mecburi-
yetini duyarak bu yönde ça-
ğışmalarla bağlanmıştır. Adı geçen
konuda iki ülke temsilcileri ara-

sında yapılan müzakereler iki
yıldan beri sürüp gitmekte ve
kesin neticenin hâlâ alınmadığı-
nı gören Türkler -ki burada sö-
zünü ettiğimiz sadece solcu kitle
değildir- sabırsızlanma eğilim-
leri göstermeye başlamışlardır.

**3. Amerika'nın ülke ekonomisi-
nin etkisi altına alınması:**
Amerikan yardımları ve özel
sektör yatırımları, bazı Türkler
tarafından sadece Washington
ile ülkedeki iş adamlarının çıkar-
larına hizmet eden vasıtalar
gelişinde değerlendirilmektedir.
Bunun neticesi olarak ise De-
mirel hükümetini tamamiyle
Amerika'nın etkisi altına girmiş
bulunduğu yolundaki iddialar
günbegün güç kazanmaktadır.

Demirel Hükümeti iktidarda
kaldığı sürece Türkiye NATO'nun
sadık bir üyesi olmaya devam
edecektir. Fakat yine de muhalefetteki siyasi partilerin
hükümet üzerine yapmakta ol-
dukları baskı yanı sıra NATO'dan
çıkılması konusunda üniversite
gevreleri, işçi sendikaları,
ve talebe teşekküllerinde cere-
yan eden hararetili tartışmalar
gerçeğini küçümsemek hata o-
lur. Türk kamuoyu, ülkenin A-
merika'ya olan bağımlılığının az-
altılması ve böylelikle daha bö-
yük bir hareket kabiliyetine sa-
hip duruma gelinmesi amacıyla

Batı Bloku içerisinde kalınması
tarafındadır. CHP geçenlerde
yaptığı bir toplantıda belirli
gösterilerin sağlanması kaydıyla
Türkiye'nin ittifaktan ayrılma-
ması esasına dayanan bir karar-
name tasarımlarını kabul etmiştir.

Amerikan-aleyhtarı gösteri-
ler, beklendiği üzere, yurdun çe-
şitli köşelerinde kargı-hareketle-
rin ortaya çıkmasına yol açmış-
tır. Kargı-gösteriler, komünist-
lere karşı mücadelelerinde hal-
kın dini inançlarını alet eden a-
şırı sağ-eğilimli teşekküller ta-
rafından düzenlenmiştir. Ülke-
nin her tarafından dindar halk,
İslamiyete bağlılıklarını ve ko-
münist tehlikesiyle sonuna ka-
dar mücadeleye hazır oldukları-
nı bir kez daha dünya'ya gös-
termek üzere camilerde ibadete ça-
ğırılmaktadır. Kısacası, ülkede-
ki siyasi hayat günbegün daha
bariz bir şekilde kutuplaşma be-
lirtileri göstermekte, sağcı kit-
leyle sol-eğilimli kanat arasın-
daki ağız kavgası her geçen gün
biraz daha şiddetlenmektedir.

Ordunun bu gelişmeler karşısın-
da nasıl bir tutum takınacağı

hususunda kesin birşey söyle-
mesi imkânsız görünmekteyse
de askeri bir müdahale ihtimali-
nin kuvvetle muhtemel olduğu
gerçeği inkâr edilemez. Ordu
şimdiye kadar -bir iki defa
gösterilerin kontrol altına alın-
masında polise yardımcı olmak-
tan başka- herhangi bir çıkış
yapmaksızın gelişmeleri izlemiştir.
Buna mukabil iyi-haber alan bazı
gözlemcilerin iddiasınca,
sağ ile solcu cephe arasındaki
çatışma daha da sertleştiği tak-
dirde ordudaki aktivist genç su-
bayların olaylara müdahale et-
mek istemeleri, kuvvetle muhtem-
eldir, ki bunun doğrundan doğ-
ruya bir askeri darbe niteliğini
taşıyacağı açıktır.

Şu an için bu çok uzak bir
ihtimaldir, çünkü iktidardaki
hükümete sadık olan ordu ko-
manları mevcut düzeni koru-
ma çabasındadırlar. Fakat du-
rum kötüye gittiği, aşırı sağcı
unsurlar ülkenin bütünlüğünü
tehdit edici bir gelişme göster-
dikleri takdirde ordunun olayla-
ra müdahale etmesi kaçınılmaz
imkânsız bir hale gelecektir.

Namazdaki keramet!

Bütün müslüman kar-
deşlerime söylüyorum: Na-
maz kılm, namaz kılm!
Sakiniz mi var? Na-
maz kılm.

Komünistlere, mason-
lara mı kıziyorsunuz? Na-
maz kılm.

Düşmanlarınız mı kuv-
vetli? Namaz kılm.

Allah'ın size yardım et-
mesini mi istiyorsunuz?
Namaz kılm.

Hayye alel felah!

MEHMET ŞEVKET EYGI
(Bugün — 1.9.1968)

Vay utanmazlar vay !

Abone kampanyamızın başarıya ulaşmaması için çıkarıcılar kolları sıvamışlar, kar-
gaların bile güleceği yakıştırmalar içinde iftira etmekte, kampanyaya katılmak için çaba
harcayanların zihinlerini bulandırmaktadırlar.

(Akşam — 3.9.1968)

Bizi yıkmak isteyen fesatçı ve hasetçi kişiler her gün türlü yalan ve iftiralar ayda-
rıyorlar. Hiçbir kardeşimiz bu şeytanlara inanmamalıdır. Bunlar bizim hizmetimize düş-
manlık eden gözü dönmüşlerdir. Hakk'ın bize hıfıfettiği muvaffakiyeti çekemiyor. İlâhi
kısmet ve fakihane razı olmuyorlar. Yaptıkları iş ilhâsa, uhuvet ve itihada tamamen
aykırıdır. Utanmıyorlar mı?

(Bugün — 3.9.1968)